

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, toukok. 11 - Wed. May 11, 1994

FINNISH AMERICAN WEEKLY

90. vuosikerta Vol. XC No. 19

50 cents

Etelä-Afrikan vaalit ja Lähi-idän rauhanprosessi Suomen hallituksen mieleen

Suomen hallitus tervehtii tyydytyksellä Etelä-Afrikan Tasavallan ensimmäisiä demokraattisia vaaleja. Etelä-Afrikan Tasavallan kansalaiset ovat nyt ensimmäistä kertaa syntyperäänsä katsomatta voineet vapaissa vaaleissa ilmaista poliittisen mielipiteensä.

Alustavien arvioiden mukaan äänestysprosessi on sujunut tyydyttävästi eikä kansainvälisillä tarkkailijoilla ole ollut juuri huomautettavaa siihen tapaan, jolla vaalit suoritettiin.

Kaikkien Etelä-Afrikan kansalaisten tulisi vaalien tuloksen pohjalta nyt keskittyä

edessä olevaan vaikeaan rakennustyöhön tasapainoisen yhteiskuntakehityksen hyväksi. Etelä-Afrikan Tasavallan vaaleilla ja demokratisoitumisprosessilla toivotaan olevan myönteinen vaikutus koko eteläisen Afrikan tulevalle kehitykselle kohti demokraattista hyvinvointiyhteiskuntaa.

Suomesta osallistui 45 tarkkailijaa osana YK:n ryhmää vaalien valvontaan. Suomi tulee jatkossakin tukemaan demokraattiseen järjestelmään siirtyneen Etelä-Afrikan Tasavallan kehitystä.

Suomen hallitus tervehtii jatkuu sivulla 3

New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat juhlistavat 60-vuotista toimintaansa

New Yorkissa huhtikuun 23. päivänä pidetyille juhlille saapui myös joukko Floridassa nykyisin asuvia entisiä Naisvoimistelijoita: (vas.) Helga Nikula, Eva Penttinen, Liisa Bertell ja Anja Laurila, jonka raportti löytyy sivulta 5.

Kuva: Anja Laurila

Europarlamentin ennätysluokainen täysistunto hyväksyi viikko sitten Strasbourgissa ylivoimaisella enemmistöllä Suomen, Ruotsin, Norjan ja Itävallan EU-sopimukset. Suomen neuvottelema jäsenyys sopimus meni läpi 377 kyllä-äänellä.

Vastaan äänesti 21 ja äänestysprosessista pidättäytyi 61 edustajaa.

"Parlamenttimme on tehnyt historiallisen päätöksen. Tällä parlamentilla on suurta valtaa, ja se tietää vastuunsa", hehkutti puheenjohtaja Egon Klepsch äänestyksen jälkeen.

Europarlamentin äänestystulos takaa sen, että neljä hakijamaata ehditvät halutesaan EU:n jäseneksi ensi vuoden alussa.

Vaikeimmat kiitokset voivat silti olla vielä edessä, kun hakijamaiden kansalaiset saavat sanoa sanansa liittymisestä. Itävallassa kansanäänestys on päätetty järjestää 12. kesäkuuta. Pohjoismaat puolestaan pitävät äänestykset syksyllä.

Suomen hallitus tyytyväinen

Suomen hallitus on ottanut tyytyväisenä vastaan Euroopan parlamentin ylivoimaisen äänestystuloksen, joka tekee mahdolliseksi maan liittymisen Euroopan unioniin

EU hyväksyi Suomen jäsenyyden

ensi vuoden alkaessa.

Pääministeri **Esko Aho** (kesk) kuvasti tulosta myönte-

seksi uutiseksi ja ulkomaankauppaministeri **Pertti Salo-**

lainen (kok) jopa dramaatti-

sen hyväksi. Hallitusta ilahdutti se, että odotettua suurempi enemmistö europarla-

EU-parlamentin istuntosali Brysselissä.

mentaarikkoja puolsi Suomen jäsenyyttä.

Tuloksesta rohkaistuneensa hallitus teki kauaskantoisen päätöksen, eli päätti päättää toukokuun 26. päivään mennessä siitä, koska kansa saa päättää lopullisesti EU-jäsenyyden hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Haavisto esitteli maataloustukia

Haavisto esitteli Suomen maakuntajohtajille laskelmia, joilla kotimaisen maataloustuen tarpeeksi on saatu 7,8 miljardia. Haavisto korosti, että nämäkin laskelmat ovat jo vanhentuneita, mutta suuruusluokka on oikea.

"Kun niitä koko ajan miehet laskevat tietokoneella, niin mukaan tulee aina uusia tekijöitä. Se ei ole niin eksaktia kuin kuvittelee", Haavisto sanoi.

Suomen maatalouden tulon aleneminen on laskun mukaan yhteensä 13,3 miljardia markkaa vuodessa. Yhdeksän miljardin menetys koituu hintojen laskemisesta EU-tasolle ja maataloustukea menetetään 4,3 miljardia.

Menestyksestä kolme miljardia saadaan takaisin EU:n maksamina tukina. Maatalouden kustannuksia arvel-

jatkuu sivulla 6

This week in

THE FINNISH AMERICAN

pages 8-12

RAIVA AJA

- European Parliament votes to admit Finland
- JPP returning to West Coast this summer
- Finland's Ulmala second in California race
- Paintings by Irene Aunio in Manhattan exhibit

Siirtokarjalaisuus rikastutti koko Suomen kulttuuria

Siirtokarjalaiset tytöt sotien jälkeisessä Suomessa menivät "kuin kuumille kiville", ja kaskuna kerrotaan, kuinka karjalaisia on "asutettu", kun viisikin poikaa on tuonut karjalaisen miniän. "Pojat pitää

evakkotyöistä. Kyllä niissä on naisen maku." "Harvinaise ko Heinjoel vanhapiika", kyselyvastaaja Lempi Vanhanen kertoo ja jatkaa, että naimattomuus oli harvinaisempaa, Karjalassa kuin

Länsi-Suomessa, samoin aviottomien lasten määrä.

Siirtokarjalaisesta identiteetistä ja kulttuurien kohtaamisesta huhtikuun puolivälissä tohtoriksi väitellyt filosofian lisensiaatti Pirkko Sallinen-Gimpl ei kerro vain evakkotyöistä, toimeliaista emännistä ja voimakkaasta perhesidonaisuudesta vaan sinuttelusta ja tasa-arvosta, pilkkimisestä ja muusta talvikalastuksesta, talkoista, yhdistystoiminnasta ja kylästäytystä, sen seitsemistä piirakoista, sjeniharrastuksesta ja lukemattomista muista karjalaisen kulttuurin piirteistä, jotka levisivät karjalaisten myötä yli Suomen.

Talvisodan (1939-40) ja jatkosodan (1941-1944) seurauksena Suomessa toteutui tavattoman laaja karjalaisen kulttuurin ja muiden suomalaisten kulttuurien kohtaaminen. Kantäväestö havainnoi tulokkaita ja heidän outoja tapojaan ja siirtokarjalaiset kantäväestön elämänmenoa.

Mutkaton karjalainen sopeutui joustavasti

Sopeutuminen keskinäiseen kanssakäymiseen sujui helpommin Pohjois-Karjalassa ja Savossa, ylipäätään Kymiin itäpuolella karjalaisen kulttuurin valta-alueella. Rajakarjalaisten ortodoksinen omaleimainen kulttuuri loi kuitenkin myös siellä vastakohtaisuutta yhteisestä itäsuomalaisesta taustasta huolimatta.

Talvisodan evakuoitinta. - Kuva vättöskirjan kannesta.

Vaikka aika oli traaginen, komiikkaakaan ihmisten kanssakäymisessä kulttuurien ja tapojen erilaisuuden takia ei voitu välttää.

Karjalaisen kulttuurin joustavuus ja karjalaisten mutkattomuus helpottivat sopeutumista. "Levonkin osaa karjalainen ottaa leppoisan levon kannalta, kun hämäläiselle sekin on ankaraa työtä".

En ikänä vierahii ukkoloi kans saunas

Karjalaisten kylästäytystä ja vieraanvaraisuus - kirvulaisen sananparren tapaan "naapuris saap käyvä seissemä kertaa päiväs eikä vielä saa kysyys asjaa" -olivat monille uutta.

Jo tervehtimistavoissa liikutettiin usein oudolla maaperällä. Karjalaisten "terve", "hyvää huomenta" ja "näkemään" ovat nyt yleiskeltä, lounaisen Suomen "moro", "morges", "ehtoota" jäivät paikalliseen käyttöön.

Karjalaisille sauna oli ennen pyhä paikka. Pohjanmaalla karjalaiset ihmettelivät saunojen vähyyttä ja epäillivät pohjalaisten hygieniaa. Läntinen suuri parvisauna muistutti pikemmin riittä, jossa "yllääl kävi palamaa ja allaal meinas paleltuu."

Karjalaiset kauhistuivat pai-

koin Länsi-Suomessa vallinnutta tapaa saunoa yhdessä talon miesten ja emännän kanssa. "En mie lähe tei kans... en mie oo käynt ikänä vierahii ukkoloi kans saunas."

Sodan takia evakuoitiin runsaat 400,000 Suomen karjalaisia Kannakselta, Laatokan Karjalasta ja Laatokan pohjoispuolelta Raja-Karjalasta - monet kaksikin kertaa - alueelta, joka siirtyi Neuvostoliitolle.

"Lasten ja lastenlasten kautta siirtokarjalaisuus tietysti koskettaa monin verroin suurempaa joukkoa", Pirkko Sallinen-Gimpl muistuttaa.

Lapsuudenkoti näköalapaikkana

Sallisen lapsuudenkotiin Pohjois-Karjalassa sijoitettiin kaksi siirtoväkeen kuulunutta perhettä.

"Kuin hyvältä näköalapaikalta voin tarkkailla saapujia kantäväestön silmin, mutta myös ymmärtäen aihetta karjalaisen kulttuurin piirissä kasvaneena."

Tieteellisen kipinän syytti kansatieteen professori Niilo Valonen. Museovirasto toteutti Valosen aloitteesta perinekeräyksiä siirtoväestä. Sallinen-Gimpl tutkimus perustuu osin valtakunnallisen keräyksen aineistoon, osin omaan 330 perheen kenttätutkimukseen Orimattilassa kirvulaisten parissa ja Ruokolahdella.

Pirkko Sallinen-Gimpl haastattell tutkimustaan varten 330 siirtokarjalasta perhettä.

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1994: yhteensä \$699.30

Lauri Jokisen muistolle

Hilkka & Helge Kiuru, Fitchburg, MA \$10.00
Florence Tofferi, Fitchburg, MA \$10.00
Walfrid Mäkelä, Fitchburg, MA \$10.00

Mr. & Mrs. Oscar Passojan muistolle

Violet & Veikko Peltola, Westminster, MA \$10.00

George Steelen muistolle

(Brewster, NY:ssa asuvan Nellie Tofferi Steelen puoliso)
Florence Tofferi, Fitchburg, MA \$25.00
Walfrid Mäkelä, Fitchburg, MA \$10.00

Tietokonerahasto: \$19,235.00+500 FIM+\$5.00 CAN

Mr. & Mrs. Waldemar Keto, Oneonta, NY \$25.00
Elvira & Osmo Tuiskula, Lake Worth, FL \$10.00
Arvo Lämsä, Shutesbury, MA \$17.90

Erkki Monto, Fitchburg, MA, on lahjoittanut vanhoja kirjoja Raivaajan Kirjakaupalle.
Vieno Salmu, Fitchburg, MA, on lahjoittanut vanhoja, historiallisia kirjoja, niiden joukossa toimituksemme kirjastosta puuttunut Raivaajan Työväinliolta Vo. II.

Kiitos lahjoittajille!

Jukka-Pekka Lappalainen
(HS)

Exchange rate

May 9, 1994
1 Finnish mark = US \$.1863
1 US \$ = 5.3670 FIM
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Toukokuun 19 p., Emilia,
Milja, Milla, Emma, Amalia
Toukokuun 20 p., Karoliina,
Lilja, Lilli
Toukokuun 21 p., Kosti
Toukokuun 22 p., Hemminki,
Hemmo
Toukokuun 23 p., Lyyli,
Lyydia
Toukokuun 24 p., Tuukka,
Touko
Toukokuun 25 p., Urpo

Monet yllättää tieto, että maailman harvinaisin hylje elää Suomessa. Harvinaisuus on saimaannorppa. Niitä on jäljellä noin 180 yksilöä.

Saimaannorpan historia alkaa jääkauden lopulta, jolloin sen yhteydet Jäämereen ja Itä-mereen katkesivat. Samalla tavalla norppia jäi eristyksiin Laatokkaan.

Saimaannorppa on Jäämeren norpan alalaji. Sitä kutsutaan joissakin yhteyksissä myös saimaanhyllkeeksi.

Kuten muutkin hyljeet, saimaannorppa oli vainottu eläin vuoteen 1955 saakka, jolloin se rauhoitettiin. Siihen saakka siitä oli maksettu tapporahaa.

Rauhoittaminen, tutkimustyö ja erilaiset suojelutoimenpiteet ovat estäneet saimaannorpan kuoleamisen sukupuuttoon. Ongelmia on riittänyt myös rauhoittamisen jälkeen.

Saimaannorppia on arvioitu olleen 1960-luvun puolivälissä noin 300. Kanta alkoi pudota rajusti 1960-luvun lopussa ja 1970-luvulla. Tätä jatkui 1980-luvun puoleenväliin, jonka jälkeen norppien lukumäärä on alkanut hiljalleen kasvaa.

Saimaannorppa, maailman harvinaisin

Kesämökklasutuksen leviämisen saattaa uhata saimaannorppaa.

Saimaan hyljekannan jyrkkä putoaminen johtui salametsästä, puunjalostusteollisuuden elohopean aiheuttamasta lisääntymishäiriöstä ja kuuttien eli hylkeenpoikasten joutumisesta kalastajien verkkoihin.

Kun ongelmia on poistettu esimerkiksi saimaannorppien lisääntymisaluiden verkko- ja rysäkalastuskielloilla, on norppien henkiinjääminen parantunut.

Norppia ei enää vainota. Niitä ei uhkaa elohopea samaan tapaan kuin aiemmin. Jos Saimaan rannoille rakennetaan liikaa kesämökkiasutusta, norppien pesintä häiriintyy. Se on tämän päivän uhkakuva.

Norppien lukumäärä on yhä niin pieni, että suojelutyötä on koko ajan jatkettava. Tällä hetkellä on käynnissä poikasten laskenta. Tutkijat etsivät kevätauringon romahduttamia norppien pesiä, joista voidaan päätellä syntyneiden kuuttien lukumäärä.

Eteläisellä Saimaalla alkanut laskenta osoittaa, että kuutteja on syntynyt varsin hyvin. Laskenta jatkuu pohjoisempana, kun kevät etenee.

Seppo Lahti
(Demari)

Veteraanien saavutukset - esimerkki nuorisolle

Huhtikuun 27:tenä vietettiin kahdeksatta kansallista veteraanipäivää Suomessa. Päivän teema oli "Veteraanien saavutukset - esimerkki nuorisolle". Teema tähdentää Suomen sotien veteraanien - miesten ja naisten - ratkaisevaa osuutta Suomen itsenäisyyden puolustamisessa ja jälleensuorittamisessa.

Talvi-, jatko- ja Lapin sotaan osallistui vuosina 1939-1945 varsin suuri osa Suomen väestöstä, johon silloin kuului alle neljä miljoonaa henkeä. Talvi- ja jatkosodassa oli asepalveluksessa yhteensä yli 700,000 miestä. Lottia, sotilaskotisisaria ja muita naisia oli sotavuosien maanpuolustustehtävissä lähes 200,000.

Tämän vuoden alkupuolella elossa oli noin 230,000 rintamaveteraania, joista naisia oli 50,000. Veteraanien joukossa on 35,000 sotainvalidia, veteraanien keski-ikä on 75 vuotta.

Sota jätti veteraanilleen vammoja ja vaivoja. Sodassa jatkuu sivulla 4

ETELÄ...
jatkoa etusivulta

tyydytyksellä myös viimeaikaista myönteistä kehitystä Lähi-idän rauhanprosessissa, erityisesti Israelin ja PLO:n suhteissa.

Viime viikolla allekirjoitettu Israelin ja PLO:n sopimus antaa aiheen toivoa, että ratkaiseva askel palestiinalaisten autonomian tiellä on otettu ja näin luotu edellytykset alueen tilanteen myönteiselle kehitykselle jatkossa. Kehityksen tiellä on vielä monta estettä. Nyt saavutettu yhteisymmärrys antaa aiheita uskoa, että osapuolten yhteistyö tulee jatkossa kehittymään.

Suomen hallitus toivoo, että nyt saavutettu tulos johtaa myönteiseen kehitykseen myös alueen muiden neuvottelukomppaneiden osalta.

Suomi on luvannut avustaa Länsirantaa ja Gazaa 40 miljoonalla markalla lähivuosien aikana. Vuonna 1993 tästä summasta osoitettiin 10 miljoonaa markkaa Maailmanpankin ja UNRWA:n käyttöön.

Vuonna 1994 Suomi on sitoutunut tukemaan Itsehallinnon käynnistämistä, palestiinalaisten poliisivoimien perustamista, Länsirannan infrastruktuurin rakentamista sekä Punaisen Ristin Kansainvälisen Komitean mielitettävien alueiden ohjelmaa.

Oopperajuhlat eroon veloistaan

Savonlinnan oopperajuhlat pääsee eroon vanhoista velkärästeistään. Asia varmistui, kun Savonlinnan kaupunginvaltuusto hyväksyi äskettäin 2,3 miljoonan markan lisäavustuksen juhlille.

Kaupunki maksaa avustuksen kolmen vuoden aikana. Lisäksi maan opetusministeriö myöntää juhlille kolmen miljoonan markan ylimääräisen valtionavustuksen.

Oopperajuhlien on käytettävä avustukset ennen viime vuodenvaihdetta syntyneiden tappioiden kattamiseen.

Savonlinnan kaupunki on asettanut avustuksen ehdoksi sen, että se pääsee eroon 5,3 miljoonan markan takausvastuustaan. Avustuksen jälkeen kaupungille jäävät vielä 2,3 miljoonan markan takausvastuut.

Suomalaiset pohjoismaiden lihavin kansa

Tutkimusten mukaan suomalaiset ovat Pohjoismaiden lihavin kansa. Miehistä yli 40 prosenttia on ylipainoista ja naisista kolmannes. Suomalaisista joka viides on lihav.

Syy miesten lihavuuteen on se, että he tekevät kevyempää työtä ja syövät paremmin, lisäksi alkoholin käyttö on lisääntynyt.

Tutkimusten mukaan suomalaiset naiset ovat kuitenkin hoikempia kuin 1970-luvulla. Naiset ovat terveystietoisia ja kuntoilevat.

Kansanterveyslaitos on seurannut suomalaisten elintapojen ja ruokatuottumusten muutoksia vuodesta 1972 lähtien.

Suurlähetystö uusiin suojiin

Suomen Washingtonin suurlähetystö aloitti tällä viikolla toimintansa uusissa tiloissa. Pääkaupungin suurlähetystökadulla, osoitteessa 3301 Massachusetts Avenue, NW, sijaitsevan uuden lähetystöön voi ottaa yhteyden joko puhelimitse (202) 298-5800 tai faxilla (202) 298-6030.

Sodankylä tarjoaa yli 70 elokuvaa

Sodankylän elokuvajuhlat kokoavat jälleen kesäkuun alussa elokuvaväkeä juhlimaan elokuvan klassikkoja ja nimivieraita sekä tutustumaan oman aikamme tekijäin saavutuksiin.

Festivaalia vietetään jo yhdeksättä kertaa. Viiden vuorokauden mittainen ohjelma tuo yleisön ihailtavaksi ja miksei myös ihmeteltäväksi noin 70 elokuvaa.

Juhlien päävieraaksi ovat lupautuneet tällä kertaa ohjaajat Stanley Donen ja John Sayles Yhdysvalloista sekä Luis Garcia Berlanga Espanjasta ja Mario Monicelli Italiasta. Kaikki neljä ovat maailman monitaitureita ja arvostettuja tekijöitä.

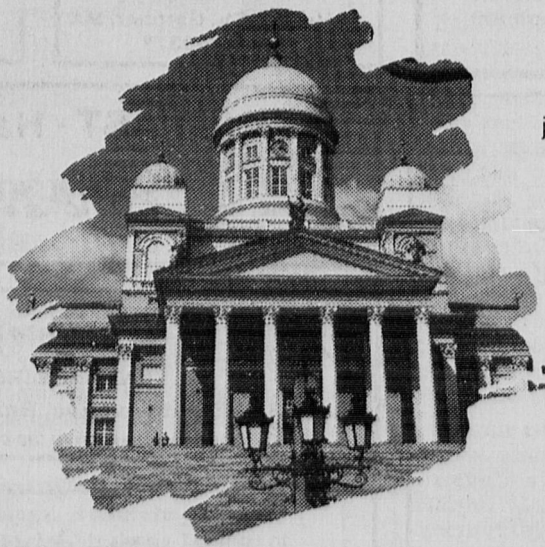
Kesäinen valkokangas tarjoaa myös kolmiulotteisia elokuvia, katsauksen uusimpaan kotimaiseen elokuvaan sekä kaksi mykkäelokuva-klassikkoa höystettynä elävällä musiikilla.

Rovaniemelle kulkevat festivaalijunat viritävät osallistujia juhlan tunnelmiin. Junissa soi myös elävä musiikki ja siellä on myös maailman ainoa kiskoilla liukkuva elokuvateatteri.

Sodankylän elokuvajuhlien suunnittelijoina ovat tuttuun tapaan festivaalijohtaja Peter von Bagh, ohjaajat Aki ja Mika Kaurismäki sekä arvostettu Timo Malmi.

FinnWay

HELSINKI AS YOU LIKE IT FROM \$997

8 days including roundtrip airfare.

This unique program allows you to create just the vacation you want. Begin in Helsinki and spend as much time as you want exploring this inviting, friendly city.

Then add on optional excursions to Lapland, Stockholm, Tallinn, Moscow, or St. Petersburg. Or choose optional activities such as river rafting, hiking or following the midnight sun.

Call your travel agent, or FinnWay:

800-526-4927

FINNAIR

Mailing Address:
228 East 45 St., New York, NY 10017
tel. (212) 818-1198, fax (212) 818-0585

Prices per person based on dbl. occ. Prices varies to \$1147 depending on date of departure. Does not include taxes, government or facility usage fees.

Adolf Kamila

WESTMINSTER, MA - Adolf "Ardy" Kamila, 77, 41 East Road, kuoli toukok. 5, 1994 kotonaan sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 28, 1916 Ty Ty, GA:ssa Oskari ja Anna (Raappana) Kamilan poikana ja oli asunut viimeiset 74 vuotta Westminsterissä. Vuonna 1935 hän pääsi Worcester Boys' Trade Schoolista.

Kamila oli työkalujen ja muottien valmistaja ja oli toinen Clintonissa toimivan Allied Tool & Die Co.:n perustajista ja omistajista 27 vuoden ajan. Hän jäi eläkkeelle 1987.

Kamila oli Finnish-American Club of Saiman ja Finnish Cultural Center'n jäsen. Hän kuului First Congregational kirkon seurakuntaan ja Westminsterin Square & Compass Clubiin.

Edesmennyt oli innokas harrastelija puutarhuri, kajakki meloja ja valokuvaaja.

Kalpaamaan jäi puoliso L. Irene (Tuomi) Kamila, jonka kanssa hän huomioi 50-vuotishääpäiväänsä viime vuonna; kaksi poikaa, David A. Kamila, Litchfield, ME, ja Thomas A. Kamila, Ashburnham; neljä tytärtä, Joyce I. Hannula ja Julie Gagnon, kumpikin Westminster, Linda L. Gallant, Fitchburg ja Karen E. Kamila-Pickford, Leominster; kaksi siskoa, Sylvia Immonen, Clearwater, FL, ja Hilma Cleveland, Ashburnham; 12 lastenlasta; yksi lapsenlapsen lapsi; sekä sisarusten lapsia.

Kolmas poika Richard A. Kamila kuoli 1947.

Hautausoimisto Sawyer-Miller, 123 Main Street, toimitti hautaamisen, mikä tapahtui Woodside hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Finnish-American Club of Saimalle, P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Aune S. Luoma

FITCHBURG, MA - Aune S. (Jundelin) Luoma, 75, 29 Merriam Parkway, kuoli huhtik. 22, 1994 A. O. Fox sairaalassa Oneonta, NY:ssä pitkän sairauden murtamana. Hän oli marrask. 17, 1988 kuolleen Arvo I. Luoman leski.

Hän oli syntynyt kesäk. 24, 1918 Fitchburgissa Oscar L. ja Hilma Jundelinin tyttärenä.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetyskirkon seurakuntaan ja Suomalaiseen Kultaisen Iän Kerhoon.

Kalpaamaan jäi poika Ralph Luoma, Portlandville, NY; tyttäret Sonya Simpson, Pensacola, FL, ja Donna Santerre, Stratford, VA; yhdeksän lastenlasta ja neljä lastenlasten lasta.

Muistotilaisuus pidettiin Elm St. Lähetyskirkossa. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Judith Syrjälä

GALVESTON, TX - Judith A. Syrjälä, 38, kuoli toukok. 1, 1994 John Sealy sairaalassa pitkän sairauden murtamana.

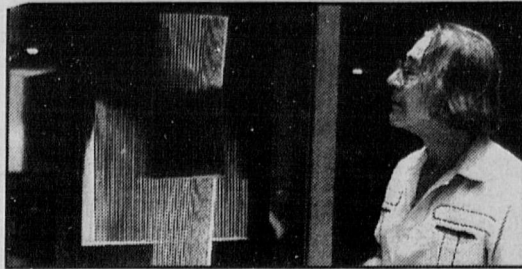
Hän oli syntynyt kesäk. 11, 1955 Fitchburgissa Arthur K. ja Ruth (Fors) Syrjälän tyttärenä ja oli asunut monia vuosia Townsendissa ennen kuin muutti Teksasiin 1975.

Edesmennyt oli käynyt North Middlesex Regional High Schoolia ja oli työskennellyt useissa paikallisissa hoitokodeissa.

Kalpaamaan jäi tyttäret Tina ja Angela Kammerer, kumpikin Kaliforniassa; veljet Russell Syrjälä, Leominster, ja Edward Syrjälä, Townsend; siskot Dorothy Kempf, DeLeon Springs, FL, ja Sandra Kangas, Mooresville, NC; sekä sisarusten lapsia.

Hautausmaahan Hillside hautausmaahan Townsendissa.

Kuolleita

Kuvanveistäjä

Raimo Utriainen kuollut

Kuvanveistäjä, professori Raimo Utriainen on kuollut 66 vuoden ikäisenä.

Utriainen oli yksi Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia kuvanveistäjiä. Kotimaassaan hänet muistetaan monista julkisista teoksistaan, jotka oli valmistettu teräksileistä.

Utriainen kuului myös niihin harvalukuisiin taitelijoihin, joiden töitä on pystytetty julkisiin tiloihin Japanissa. Hänen veistoksiaan on mm. Sapporon ulkoilmaveistospuistossa sekä Tokion Bunkton kaupunginosan urheilukeskuksen edustalla. Utriainen piti myös omia yksityisnäyttelyitään Japanissa.

Raimo Utriainen syntyi Kuopiossa 24. syyskuuta vuonna 1927. Hän opiskeli ensin Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosastolla, mutta siirtyi myöhemmin Suomen taideakatemiaan kouluun, josta hän valmistui vuonna 1956.

Utriainen oli yksi Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia kuvanveistäjiä. Kotimaassaan hänet muistetaan monista julkisista teoksistaan, jotka oli valmistettu teräksileistä.

Utriainen kuului myös niihin harvalukuisiin taitelijoihin, joiden töitä on pystytetty julkisiin tiloihin Japanissa. Hänen veistoksiaan on mm. Sapporon ulkoilmaveistospuistossa sekä Tokion Bunkton kaupunginosan urheilukeskuksen edustalla. Utriainen piti myös omia yksityisnäyttelyitään Japanissa.

Utriainen kuului myös niihin harvalukuisiin taitelijoihin, joiden töitä on pystytetty julkisiin tiloihin Japanissa. Hänen veistoksiaan on mm. Sapporon ulkoilmaveistospuistossa sekä Tokion Bunkton kaupunginosan urheilukeskuksen edustalla. Utriainen piti myös omia yksityisnäyttelyitään Japanissa.

Helsingin juhlaviikkojen vuoden taiteilijana Utriainen oli vuonna 1980 ja samana vuonna hänet palkittiin Pro Finlandia-mitalilla.

Arkkipiispa tarttunut kirkon ja politiikan suhteisiin

Suomen Arkkipiispa John Vikström selvitti torstaina kirkolliskokouksen lehdistötilaisuudessa Turussa viime viikon maanantaisen puheensa taustoja.

Arkkipiispa tarttui tuolloin kirkon ja politiikan suhteisiin mm. siksi, että uskonasiat sekoitettiin presidentinvaalikampanjaan väärällä tavalla. Vikström sanoi "selibaattipuheessaan" mm., että kristillisestä uskosta ei saa tulla politiikan tekemisen välinettä. Puheen taustalla olivat mm. presidentinvaalien aikaiset ta-

pahtumat, *Kirkko ja Kaupunki* -lehden sekä *Kotimaa* -lehden kirjoitukset sekä tulossa olevat seurakunta-, EU- ja eduskuntavaalit.

Vikström pahoitteli erityisesti presidentinvaalien kampanjoimissa harrastettua uskonasioiden painottamista. Ennen vaaleja ryhdyttiin kiinnittämään suurta huomiota ehdokkaiden uskonelämän yksityiskohtiin. Siinä oli sellaista henkeä, joka on vierasta luterilaiselle kristinuskonäkemyskelle.

VETERAANINEN ...

jatkoa sivulta 3

menneet vuodet haittasivat opintoja ja vähensivät ansiotyön vuosia. Sotiemme veteraanien elinoloissa on tämän vuoksi pulmia, joiden ratkaisemiseen tarvitaan erityistoimia.

Yhteiskunnan tuki ei yllä eikä ehdi ajallaan kipeimpiinkin tarpeisiin. Yhä edelleen tarvitaan veljes- ja sisarapua, lähtukeä, aineellista ja henkistä. Sen antaminen on sotaveteraaniryhteisöjen vakiintunut tehtävä. Se on perua sota-ajalta, osa aseveljeyttä ja sotasisaruuksia. Iän karttuessa apua ei enää irtoa tarpeeksi talkootyöstä, veteraanien hartiapankista. On pakko vedota kansalaisten ja yritysten tukeen.

Veteraanien lukumäärä vähenee nopeasti - joka kuuksausi kuolee tuhat veteraania. Varoja tarvitaan, tuella on kiire. Pulmien ratkaisemiseksi Suomen Sotaveteraaniliitto järjestää **Sotaveteraanien Iltahuuto** -suurkeräyksen. Keräystilin numero Suomessa on **KOP Tiikka 123830-229076**. Lisätietoja saa esim. Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiristä os. Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki. (puh. 90-414 921).

Keräyksen suojelijan, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin viestistä suomalaisille on varmasti jokainen samaa mieltä:

"Suomalaiset!

Suomi on hyvä maa. Suomalaisilla on vapaus ja rauha. Ne turvattiin viime sodissamme. Niiden veteraanit -miehet ja naiset, ansaitsevat kaikkien suomalaisten arvonnannon ja kiittollisuuden. Moni veteraanit tarvitsee tukea. Ikä, vaivat, vaikeudet ja väsymys painavat. Elnolot on turvattava. Yhteiskunnan apu ei yllä ajallaan kaikkeen. Sotaveteraanien Iltahuuto-suurkeräys, joka iuo taloudellista pohjaa tuen antamiselle, on tarpeen.

Suomi on puolustamisen arvoinen maa. Sotiemme veteraanit ovat tuen arvoisia. Sotaveteraanien Iltahuuto-keräyksen suojelijana toivotan menestystä keräykselle sekä Suomen Sotaveteraaniliiton ja sen jäsenyhteisöjen muulle työlle veteraaniveljien ja sistersarten hyväksi."

Sotavuosina veteraanit osoittivat yhteenkuuluvuutta, velvoitavuudentuntoa ja elämänsuuntaa, joiden avulla turvattiin itsenäisyys ja tie rauhaan. Samoja perusominaisuuksia tarvitaan myös nyt, kun suomalaiset ponnistelevat toisenlaisten vaikeuksien keskellä muuttuvassa maailmassa.

On syytä uskoa, että itsenäinen Suomi ratkaisee pulmansa samalla sitkeydellä, jota sotien veteraanit ja koko kansakunta osoittivat puoli vuosisatana sitten.

MUISTA

testamenttissasi RAIVAAJAA! Sitä turvaat suomalaisten perinteiden jatkuvuuden.

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Smith Funeral Home Inc.

Eiden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street, Fitchburg, MA
Street level access

342-3635

342-3645

Ashburnham Memorial Chapel

of

John A. Bosk, Inc.

33 R. Main Street, Ashburnham

(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Directors

TILLINGHAST - Hautausoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat

ANJA LAURILA
VOLUNTOWN, CT

Huolella ja pitkään suunniteltu New Yorkin Suomalaisen Naisvoimistelijain suuri syntymäpäiväjuhla onnistui täydellisesti lauantaina 23. huhtikuuta -94 Manhattanin Liederkrantz Hallilla.

Elegantti ja kodikas juhla- paikka oli hyvä valinta ja keskeinen paikka monelta suunnalta matkustaneille. Kauniisti katetussa juhlasalissa aluksi tutustuttiin ja tavattiin pitkäaikaisia ystäviä, monet entisiä voimistelijoita.

Al Star toimi illan MC:nä. Juhlissa oli mukana mm. New Yorkin pääkonsuli Pertti Ripatti, entinen pitkäaikainen seuran säestäjä Raili Biegen Suomesta, paikallisen Finlandia Foundationin puheenjohtaja Marja Roth puolisoineen, rouva Kaija Kalervo Floridasta ja nykyään Floridassa asuvia entisiä voimistelijoita sekä Margit Noro Pennsylvaniasta.

New Yorkin Suomalaisen Naisvoimistelijoiden puheenjohtaja Kaarina Ederma tervehti juhla vieraita sanoen mm., että 60 vuotta on hyvä saavutus vieraassa maassa toimivalle seuralle, jonka juuret ovat Suomen Naisten Liikuntakasvatusliitosta lähtöisin.

"Seura on kasvanut yhdeksästä alkuperäisestä jäse-

Porin Naisvoimistelijat esittymässä Imatra Haalilla.

Kuva: Anja Laurila

nestä suureksi seuraksi. Vaikeuksien jälkeen on aina selvitetty ja ohjaajat ja tytöt tekevät lujasti työtä", lopetti Kaarina.

Lahjakas pianotaiteilija Maurice Reep soitti Chopinin ja Liztin tuotantoa, joka toi hienoa juhlatunnelmaa saliin.

Liisa Bertell toi reippaat terveiset Floridan "Antiikeilta" sanoen mm.: "Kymmenen vuotta sitten me vielä esiinnyimme" ja kertoi olleensa

seuran jäsen 56 vuotta. Rouva Bertell toi myös surunvalittelunsa seuran perustajajäsenen Hertta Odellin puolison juuri tapahtuneen poismenon johdosta, jonka takia rouva Odell ei voinut saapua juhlaan.

Illan kohokohta ja suuri syntymäpäiväjuhla oli Porin Naisvoimistelijoiden kauniit esitykset. Heidän ohjaajansa Sirkka Salonen toi Suomen terveiset ja kertoi tyttöjen voi-

mistelevan Sibeliuksen ja Heikki Sarmannon musiikin mukaan.

Vauhdikkaat voimisteluesitykset vaihtelivat Lapin leimuavasta auringosta saamen kielisiin joikuihin sovitettuihin elämäntilanteisiin. Kymmenen notkeaa tyttöä taipui kuin heinän korsi, välillä "laakehille lattiolle" ja taas "Kurkkihirsihin kurosi". Osa ohjelmaa oli nimittäin Kalevala-aiheista, jossa kuvattiin mm. Sammon taonta voimakkaasti, dramaattisilla liikkeillä.

Finnairin Suomi matkan voitti rva Sylvia Hentilä New Jerseystä.

Entiset naisvoimistelijat saivat huomionosoituksia ja puheenjohtaja Kaarina Ederma ojensi Suomen tytöille ja ohjaajille ansaitut kukat.

Oma Naisvoimistelijain tanshuryhmä esitti lopuksi kauniita tanssita Heli Blumin johdolla. Kovan työn tulos näkyi selvästi esityksissä. Heli Blum tervehti yleisöä kertoen mm. oman joukkueensa Kalevala-aiheisista tanssista. Joukossa heillä on kaksi poikaakin.

Kevein askelin nousi New Yorkin Suomalaisen Naisvoimistelijain ryhmän jalat vauhdikkaissa tansseissa, ja yleisö palkitsi esitykset pitkällä abloodeilla.

Juhlakansa sai nauttia Liederkrantzin keittiön maukaasta illallisesta ja tanssia Walter Erikssonin orkesterin musiikin tahdittamana.

Kuten entinen valiovoimistelija Margit Noro sattuvasti sanoi, tilaisuus oli kuin 60 vuotta kestäneen toiminnan jälkeinen Reunton - jälleentaapaaminen. Lämmöllä muisteltiin entisiä aikoja, että... "noin mekin ennen".

Juhla jatkuu seuraavana päivänä Brooklynnissa Imatra Haalilla, jossa brunchin jälkeen Porin Naisvoimistelijat esiintyvät uudelleen pienelle, mutta kiitolliselle yleisölle.

Kaikkeaa hyvää teille New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat! Marssikaahan reippaasti edelleen oman teemanne sävelin... "Me pyydämme paistetta päivän, Elon riemun mi rintaamme tois..."

Aura Seura aloittanut kesätoimintansa

ANJA LAURILA

Voluntownin Aura seuran vuosikokous pidettiin 2. toukokuuta seuran emäntien kahvitarjoilun jälkeen. Uskolliset toimihenkilöt olivat jälleen mukana ja tulevan kesän toimintaa suunniteltiin asiallisessa yhteisymmärryksessä.

Pentti Mällinen kertoi, että tarpeelliset korjaukset talossa on suoritettu omin voimin. Haalin sisätilat siivotaan kuntoon kesää varten 21. toukokuuta alkaen klo 9 aamulla. Seuralla on pitkälti yli 100 jäsentä, joten mahdollisimman monet heistä kutsutaan mukaan talkoisiin.

Kuluvan vuoden jäsenmaksuja ottaa vastaan jäsenkirjuri Helen Pietilä, joka kehoittaa jokaista pitämään huolta jäsenmaksuistaan, joka on vain 5.00 doll./vuosi.

Seuran entiset toimihenkilöt ottivat vastaan omat virkansa tulevalle toimikaudelle. Hannu Mäkipuro jatkaa puheenjohtajana, Helen Pietilä on varapuheenjohtaja ja jäsenkirjuri, Aino Williams sihteeri ja Eila Mäkipuro rahastonhoitaja. Emäntinä toimivat Jenny Ampuja ja Helmi Nis-

kanen. Johtokunnan jäsenet ovat Arvi Sjögren, Pentti Mällinen, Olavi Kurko ja Mauno Laurila.

Seuraavat tanssit, 28. toukokuuta, tahdittaa Ed Hendelä ja ravintolassa on jälleen monenlaisia herkkuja tarjolla. Tulevana syksynä pidetään mm. päivälliset, joiden yhteydessä näytetään video viime kesänä pidetyistä 70-vuotisjuhallisuuksista.

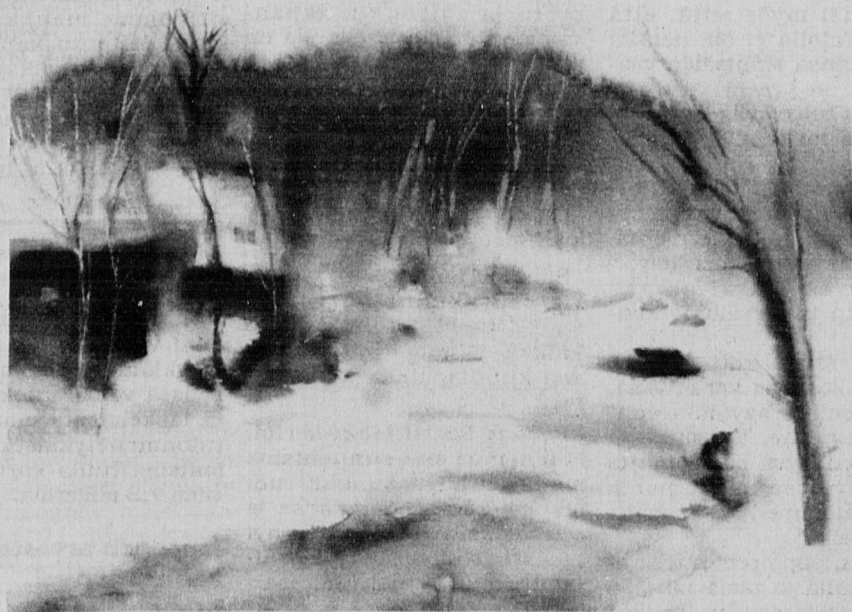
Seuran säännöt tarkistettiin ja ne päätettiin pitää ennallaan. Seuraava jäsenkokous on 6. kesäkuuta -94.

Tervetuloa Aura seuran tilaisuuksiin!

Suomalaisen musiikin ilta

DANIELSON, CT - The Greater Killingly Community Band pitää suomalaisen musiikin konsertin sunnuntaina, toukokuun 15. päivänä klo 4:00 iltapäivällä Quinnebaug Valley Collegessa, Maple St. Orkesteria johtaa David Vaughn.

Iltapäivän ohjelmassa nähdään myös FinnConn Folk Dancers ryhmän esittämiä tanssita. Eva Bean on heidän ohjaajansa.

Irene Aunion taidenäyttely Manhattanilla

NEW YORK CITY - Amerikansuomalaisen taidemaalari Irene Aunion vesiväri- ja öljyvärimaalauksista on koottu näyttely Carlyce Furniture Galleryyn osoitteessa 202 East 29th Street, kolmas kerros. Taiteilijan vastaanottotilaisuus pidetään keskiviikkona, toukokuun 25. päivänä klo 3-6 illalla. Näyttely on pystyssä kesäkuun 25. päivään. Lisätietoja saa numerosta (212) 481-7171.

Aunio on syntynyt Suomessa ja on asunut Yhdysvalloissa nelivuotisesta asti. Lapsuutensa hän vietti Brooklynin Finntownissa. Taiteesta hän kiinnostui teinivuosinaan. Taideopintonsa Aunio aloitti Art Students League of New York oppilaitoksessa. Hänellä on ollut lukuisia omia näyttelyitä, ja on lisäksi ollut mukana monissa ryhmänäyttelyissä. Ohessa yksi Aunion talvimaalaus.

Floridan kuulumisia

St. Andrew'sin luterilaisen kirkon jäähväsjuhla turistipapille

20 p. huhtikuuta 1994 pidettiin St. Andrew'sin kirkon seurakuntasalissa lämminhenkinen lähtäjäjuhla turistipastori Pekka Aukialle.

Pastori Aukia on pohjalaisseuran jäsen ja seura järjesti hyvän ohjelman ja maukkaan tarjottilan jäsenesä jäähväsjuhlaan.

Ennen ohjelman alkua pastori Aukia kätteli kaikki juhlaan saapuneet saaden heti kotoisan tunnelman. Alkuruokouksen suoritti pastori Pentti Mäki.

Ohjelman juontajana toimi Eric Vehkakangas toivottaen kaikki lämpimästi tervetulleiksi ja kutsuen ensimmäiset esiintyjät, 11-vuotiaan Janne Aukian ja 12-vuotiaan Jaakko Mannisen. Janne soitti huilua ja Jaakko kitaraa. Heidän ohjelmassaan oli Bachia ja Schumannia.

Terttu Voskressensky lauloi laulun Onnesta, sanat Eino Leinon ja sävel Ahti Sonnisen, säesti Janet Kivi. Englanninkielinen kirkkokuoro esiintyi johtajanaan Merja Poutiainen, säestäjänä Lynn Willis, esittäen laulun "Love Grows Here", Don Besig. Suomenkielinen kuoro lauloi "Jumala loi".

Eric Vehkakangas lauloi Armas Maasalon "Rukous", säestäjänään Rachel Hetico. Lauloimme useita yhteislauluja komeasti, sillä olihan joukossamme molemmat kuorot ja tämä runsaslukuinen yleisö.

Vapaansanan vuorossa Eric Vehkakangas toi tervehdyksen pohjalaisseuran puolesta toivottaen pastorille ja hänen

perheelleen hyvää matkaa, lämmintä kesää ja terveyttä.

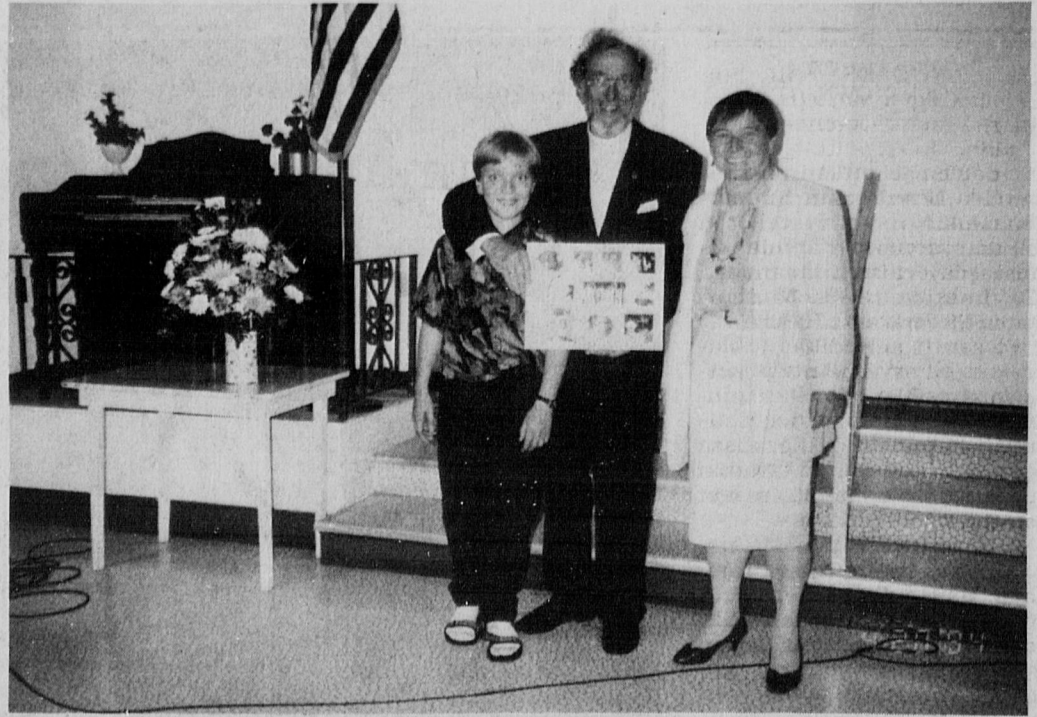
Roy Forss toi tervehdyksen Suomi-Talon puolesta kiittäen pastoria siitä, että hän on aina ollut valmis palvelukseen milloin vain on tarvittu. Lepokodin johtajatar Rachel Hetico toi kiitokset Lepo- ja sairaskodin puolesta, "Kiitän sinua siitä, kun olet tullut lohduttamaan ja siunaamaan asukkaitamme niin lukemattomia kertoja".

Floridan laulumiesten tervehdyksen toi Alfons Ukkonen. Hän toivotti hyvää matkaa ja Jumalan siunausta, mutta pahoitteli kovasti sitä, kun pastori ei ollut ehtinyt osallistua heidän kuoronsa toimintaan.

Tähän pastori antoi hyvän selityksen: "Vaikka aikanaan olen toiminut Mäntsälän kirkkokuoron puheenjohtana ja jo poikasena lauloin Seinäjoen koulun mieskuorossa, niin vaimoni on hoitanut virkaansa Suomessa, niin minä olen ollut täällä isänä ja äitinä. Joka päivä on pidettävä huolta pojasta, täällä kun on sellainen laki, että lasta ei saa jättää yksin kotiin. On siivotava, tiskattava, pestävä pyykkiä, tehtävä ruokaa, suoritettava ostokset jne. jne."

Tähän puheenvuoroon yleisö vastasi ymmärtäväisellä naurun hyrinällä.

Seinäjoen Tyttölyseon Mieskuoron kurista hän kertoi vielä, että "poikia haettiin jopa kesken elokuvaesityksen harjoituksiin ja tyttökaverit saivat jäädä yksin elokuihin. Kuoro kohosikin mestari- luokkaan. Kuorolaulu vaatii-

Turistipastori Pekka Aukia yhdessä valmonsensa Katsan ja poikansa Jannen kanssa. Lähtölahjaksi pastori sai kuvakokoelman, jossa on kuvia erilaisista tilaisuuksista, joissa hän on talven mittaan ollut mukana.

Kuva: St. Andrew's Lutheran Church

kin jäseniltään ankaraa kuria, aikaa ja pitkäjännittävyyttä, että kuoro pääsee loistaviin tuloksiin."

Pastorimme kertoi vielä, että nyt "kun minulle ilmoitettiin, että olisi vapaaehtoinen pakko lähteä turistipastoriksi joko Kanarian saarille tai Floridaan, niin valitsin Floridan jo ihan Janne pojan kieliopin-toja ajatellen. Tyytyväisenä on todettava, että tämä oli onnistunut valinta. Toivot ovat toteutuneet satakertaisesti."

Hän kertoi myös, että hän on toiminut Suomessa Yhteiskoulun rehtorina ja tuntee olevansa kuin freelance-pastori. Huonoa omaatuntoa hän tunsikin myös siitä, että Suom-Talolla ei ole heidän kotikuntansa Mäntsälän vaakunaa.

"Se asia tulee kyllä korjattua tavalla tai toisella, sen lupaan."

Seurakunnan Suomi-Yhdistyksen puolesta lausui kiitokset yhdistyksen puheenjohtaja ja Johannes Juntunen toivottaen hyvää Kaikkivaltiaan siunausta ja turvallista kotimatkaa.

Pastori Aukia kiitti kaikkia mukanaolosta ja kertoi vielä, että "olemme savolais-pohjalainen perhe. Suoruus on pohjaisten hyvä puoli, mutta se on myös se huono puoli. Kesät vietämme Pohjanmaalla Alavuudella."

"Tunnen oppineeni monia asioita täällä ja tämä talvi on ollut hengellisesti hyvin rikas ja jos pääsette käymään luonamme siellä Suomessa niin toivon, että voisimme sitten jutella muustakin kuin tavanomaisista kuulumisista."

Pastori kertoi olleensa luokansa huonoin kielissä, mutta meidän oli sitä hyvin vaikea uskoa, sillä hän piti kiitospuheensa englanniksi, ruotsiksi ja suomeksi. Hän kertoi parantavansa kielitaitoaan jatkuvasti. Nyt on menossa espanjankielen opiskelu ja eräs ystävä joukosta me ojentasi hänelle espanjaksi lukemansa kasetin, Johanneksen Evankeliumin.

Pastori Aukia kiitti puheensa lopuksi näin sanoen: "Kiitän koko perheeni puolesta teitä kaikkia kaikesta ystäväl-

lisydestänne meitä kohtaan."

Pastori Pentti Mäki esitti kiitoksensa: "On ollut ilo palvella yhdessä sinun kanssasi seurakuntaamme. Olet antanut meille hyviä ideoita. Tervetuloa tänne Floridaan ja laskekaa itsenne tämän seurakunnan jäseniksi. Olemme kiitollisia saarnoistasi, ne ovat rikastuttaneet minua ja myös seurakuntaamme. Olet ottanut osaa myös vieraillemalla seurakuntalaisten luona ja kirjoittaen artikkeleita lehtiin. Kiitos myös tästä ja kiitos myös käännoistyöstäsi kirkon uutislehteen. Vaikea osa on se, että juuri kun olemme tutustuneet on haikaa erota ja toivonkin tapavamme uudelleen. Sinulla on oikea tapa lähestyä sanankuulijoita ja tällä pienellä lahjalla haluamme muistaa sinua."

Pastori Aukia kiitti lahjasta ja sanoi: "Minä olen kuin pieni lapsi ja yritän tunnustella mitä tässä paketissa on."

Sinä oli taulu, jossa oli kuvia seurakunnan eri tilaisuuksista. Pastori Aukia kiitti kaikkia ja sanoi, että "taulu saa kunniaapaikan kodisamme."

Pastori Pentti Mäki kertoi, että hän on ensi sunnuntaina matkoilla hippakunnan vuosikokouksessa Tampassa ja sen vuoksi hän toimittaa nyt pastori Aukian jäähvässeurakunnan tässä tilaisuudessa.

Jäähvässeurakunta

"Pastori Pekka Aukia, viime marraskuun ensimmäisenä päivänä sinä aloit toimia turistipastorinamme. Olet valmiina julistamaan Jumalan Sanaa, julistamaan Jumalan anteeksiantoa meille ja osallistumaan Herran Pyhään Ehtoolliseen. Sinä olet lohduttanut meitä evankeliumilla sairauden ja vaikeuksien aikana. Ilojen ja surujen aikana sinä olet ollut tärkeä yhteiselle elämällemme Jeesuksen Kristuksen kirkossa ja palvelutyössä tässä yhteisössä."

"Rukoilkaamme: Iankaikkinen Jumala, me kiitämme sinua Pekasta ja yhteisestä kokemuksestamme tässä seu-

rakunnassa ja yhteisössä. Kuten hän on ollut siunauksena meille, niin lähetä hänet nyt olemaan siunauksena muulle; tätä rukoilemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme ja Vapahtajamme kautta. Aamen. Kaikkivaltias Jumala lähettäköön hänen valonsa ja totuutensa pitämään sinua lähellä kaikkinä elämäsi päivinä. Jumalan käsi suojele sinua; hänen enkelinsä olkoon turvanasi. Saakoon kaikkivaltias Jumala, Isä, Poika, ja Pyhä Henki osoittaa suuren armonsa sinulle. Aamen."

Siunauksen jälkeen lauloimme ruokarukouksen ja siirryimme maukkailla herkuilla katetun kahvipöydän ääreen, jossa vilkas seurustelu ja valokuvien otto vierähti myöhäiseen iltaan saakka.

Maila Andersson

EU...

jatkoa etusivulta

laan pystyttävän puristamaan ensi vuonna 2,5 miljardia markkaa pienemmiksi, etupäässä veromuutoksilla. Tästä laskelmasta maatalouden tulonmenetyksistä jää kotimaisilla tuilla korvattavaksi siten 7,8 miljardia.

Lipponen arvostelee hallituksen EU-politiikkaa

Sdp:n puheenjohtaja Paavo Lipponen arvosteli kirpeästi hallituksen EU-politiikkaa. Lipponen mukaan ulkoministeri Heikki Haavisto on toiminut vastoin Suomen etua tukessaan brittiläistä, löyhän unionin politiikkaa.

Elinkeinoelämän valtuuskunnan kevätseminaarissa Helsingissä puhunut Lipponen, sanoi, että Suomi heikentäisi omia vaikutusmahdollisuuksiaan, jos se ohjelmallisesti lähtisi vastustamaan liittovaltioajatuksia.

Lipponen pahoitteli sitä, että Suomessa on käyty varsin vähän keskustelua unionin luonteesta ja integraation päämääristä.

Finnish-American Rest Home, Inc.

1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Kotimme on viime päivinä muuttanut uusia asukkaita: Martta Bastman, Martta Lillvik, Pentti Seppälä, Tauno Kalemius, Hilma Laakso ja Jennie Olsson. Toivotamme Teidät lämpimästi tervetulleiksi ja toivomme, että tunnette olonne turvalliseksi ja kodikkaaksi keskuudessamme.

Samme myös surusanomia. Sairaskodin asukas Naimi Dunn kuoli 1. toukokuuta 90 vuoden ikäisenä ja Jenny Mulari, myöskin sairaskodista, kuoli tiistaina, toukokuun 3:tenä 95 vuoden ikäisenä. Esitämme surunvalittelumme omaksille.

Monipuolisia musiikkituokioita on ohjelmassa ollut kuuluneellakin viikolla. Iloinen ja reipas musiikki vie aina ajatukset pois kivuista, särkyistä ja pilleripurkeista.

Näitä iloisia musiikkilhetkiä meille tarjosivat Ed Haapa, Charles Hedlund, Leo Jaakkola ja Jorma Wuorinen. Sydämelliset kiitokset teille, olette aina tervetulleita tänne.

Äitienpäivää vietetään sunnuntaina, 8:tenä päivänä. Kukat ja kakut, musiikki, laulut ja puheet äideille tekevät päivästä juhlan. Tästä juhlasta kerron seuraavassa raportissa enemmän. Onnellista Äitienpäivää kaikille äideille!

Huom! Perjantaina, 13. päivänä klo 1:30 vietetään Annan Majalla Kansallista Sairaskotien päivää. Ohjelma alkaa 1:30, sen jälkeen seuraa kahvitarjoilu. Olette sydämellisesti tervetulleita mukaan juhlimaan.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

URHEILUA

LOS ANGELES -Kahvilan tarjoilija ilmoittaa, että Tiina Kurriin lounas menee talon piikkiin. Kurri kiittää turhia ihmettelemättä. Hän on selvästi kokenut tämän aikaisemminkin.

"Edmontonissa Kanadassa pelaajien vaimotkin olivat julkikkaita. Siellä piti olla koko ajan puhumasa jääkiekosta", Tiina Kurri kauhistelee.

Los Angelesissa hän saa olla rauhassa. Huomionosoitus selitty tällä kertaa sillä, että NHL-joukkue Kings - ja aviomies Jari Kurri - harjoittelevat samassa rakennuksessa sijaitsevassa jäähallissa.

Tiina Kurri ei periaatteessa ole mitään jääkiekkoa vastaan. Hänen aviomiehensä on luonut loistavan uran maailman kovimmassa kiekkoliigassa NHL:ssä, ja perheen kahdeksanvuotiaat kaksospojat Ville ja Joonas pelaavat jo kolmatta vuotta juniorisarjassa. Johonkin raja on kuitenkin vedettävä.

"Kotona jääkiekosta puhutaan hyvin vähän. Jari voi joskus sanoa muutaman kommentin. Minä en hänen pelaamiseensa puutu - mitä siitä tulisi, jos vielä vaimokin valmentaisi".

Tiina Kurri vakuuttaa ymmärtävänsä lajista paljon. Hän on nähnyt lukemattomia kertoja miehensä pelaavan Edmonton Oilersin ja Los Angelesin Kingsin paidassa.

"Eilen en kyllä jaksanut katsoa Kingsien matsia loppuun. Oli harvinaisen huono ottelu. Miten pojat pelasivatkin niin kehnosti", hän päivittelee.

Hän muistelee ihmetelleensä pitkään, miten jääkiekolla voi ansaita leipänsä. "Uskoin ihan tosissani, että Jarilla on joku toinen ammatti."

Jari Kurri siirtyi ammattilaiseksi Edmonton Oilersiin syksyllä 1980. Tiina muutti kaupunkiin 1982. Hyppy tuntui hetken hurjalta.

"Oilersin otteluita oli katsomassa 18,000 ihmistä. Minä olen kotoisin Uudestakungungista, jossa on 14,000 asukasta."

"Yksinäisyys on vaikein asia"

Ammatturheilijoiden vaimot ovat usein käytännön pakosta kotitrouvia. Kauden aikana he toimivat talonmiehinä, hoitavat lapset ja lähes kaikki käytännön asiat.

"Samanlaista se on varmaan muissakin perheissä, joissa toinen on paljon kotoa pois. Välillä urheilijan vaimon roolia korostetaan liiankin paljon."

"Minä olen taustatuki. Nuorten urheilijoiden apuna ovat vanhemmat, rooli on nyt siirtynyt minulle."

Tiina Kurri vakuuttaa, että heidän perheensä elämä on hyvin tavallista. Kiekkokauden aikana päivät sujuvat samojen rutiinien mukaan.

"Kun pojat olivat pieniä, piti erityisesti huolehtia, että Jari saa tarpeeksi unta. Ottelupäivänä hän syö aina kello 12 - jotain pastaruokaa - ja menee sen jälkeen pariiksi tunniksi nukkumaan."

NHL:n runkosarja kestää noin kuusi kuukautta. Sen

Los Angelesin maanjäristys kova kokemus NHL-tähden vaimolle

Tiina Kurri on talonmies ja taustatuki

aikana Los Angeles Kingsin pelaajat ovat matkassa reilut 70 päivää. Pisimmät reissut kestävät pari viikkoa.

"Yksinäisyys on vaikein asia. Minä haluaisin, että perhe olisi mahdollisimman paljon yhdessä."

Maanjäristys kova koettelemus

Kurrit ovat asuneet Los Angelesissa kohta kolme vuotta. Sen aikana perheenäiti on tottunut, että länsirannikolla tiheään sattuneiden katastrofien aikana aviomies on yleensä pelireissulla mantereen toisella puolella.

"Jari oli itäirannikolla, kun suuret pensaspalot syttyivät viime syksynä. Maanjäristyksen sattuessa hän oli Dallasissa. Mellakoiden aikana Jari tosin taisi olla kotona", Tiina Kurri virnistää.

Tammikuun suuri maanjäristys repi Kurrien talon seinin pieniä halkeamia. Juuri kun korjausmiehet saivat jäljet paikkautua, iski kunnan jäl-

kijäristys. Tiina Kurri sanoo että nyt halkeamat saavat olla rauhassa syksyyn. "Turha niitä on paikata, kun kohta on kuulemma taas tulossa samanlainen järistys."

Jari Kurri on kertonut, että vaimo oli jo pakata laukut ja palata Suomeen tammikuun myllerryksen jälkeen. Tiina myöntää, että kokemus otti koville.

"Olin ihan varma, että nyt me kuolla. Talo heilui niin pahasti, että Ville tippui sängystä. Se on kauhea tunne, kun ei voi tehdä mitään."

Hän vei lapset kodin sekasorron keskeltä autoon odottamaan päivän valkenemista. Sen jälkeen hän ajoi perhen turvaan pohjoiseen Santa Barbaraan.

"Meni kuukausi, ennen kuin sain kunnolla unta. Oma sänky ei enää tuntunut turvalliselta paikalta."

Pojilta unohtuu suomen kieli

Jari Kurriin jääkiekkollu on

vienyt perhettä Edmontonista Italiaan Milanoon ja lopulta Los Angelesiin. Tiina Kurri sanoo heidän olleen harvinaisen onnekkaita, sillä NHL:n arjessa pelaajia heitellään joukkueesta toiseen yleensä huomattavasti useammin.

"Milanossa olimme vähän umpioissa. Emme osanneet italiaa, eivätkä paikalliset puhuneet englantia, kaikki piti tavallaan aloittaa alusta."

Los Angelesiin tulo tuntui Italian jälkeen kuin paluulta kotiin. Lopullisesti Kurrit eivät kuitenkaan aio ulkomaille jäädä: muutto Suomeen on joka tapauksessa edessä muutaman vuoden päästä.

"Pojat ovat asuneet lähes koko ajan ulkomailla. Heillä ei ole vanhoja siteitä Suomeen, kuten minulla ja Jarilla. Siirtyminen voi olla vaikeaa, jos olemme täällä pitkään."

Tiina Kurri kertoo, että pojat puhuvat englantia jo sen verran mielellään, että välillä on muistutettava suomesta.

"Kielen takia en kuitenkaan ole kovin huolissani, se palaa

nopeasti mieleen. Los Angeles on kuitenkin hieman vaikea paikka kasvattaa poikia. Kohota he ovat murrosiässä, ja silloin pitäisi saada mennä vapaammin. Suomessa lapset voi päästä rauhassa pihalle, täällä se voi olla vaarallista."

"Ehkä Suomen ympyrät tuntuvat Los Angelesin jälkeen hieman pieniltä. Ihmiset ovat kuitenkin siellä erilaisia: me puhumme vähän, mutta olemme ainakin tosissamme."

Jari Kurri on arvellut pelaavansa NHL:ssä vielä pari vuotta. Hän ei ole tyrmännyt mahdollisuutta, että ura jatkuisi sen jälkeen Suomessa.

"Pelaaminen on täysin Jarin päätettävissä. Olisihan se kauheaa, jos minä painostaisin häntä lopettamaan."

Hän myöntää kuitenkin jollain tavoin odottavansa jääkiekkokauden päättymistä. "Se on sitten ihan uusi elämä. Jarille muutos voi olla vaikeakin. Mikä ammatti tuo samanlaista jännitystä ja palautetta?"

Jarin haaveena on pitää välivuosi ja viettää aikaa perheen kanssa. Tiinan mielessä on keskittyminen vanhaan, tuttuun harrastukseen: öljymaalaukseen.

"Minä haluan joka tapauksessa joskus töihin. Ehkä menen Suomessa taas taidekouluun."

(HS)

Tiina Kurri hoitaa pelikauden aikana paitsi perheenäidin myös talonmiehen tehtävät.

The Finnish-American

RAIVAAJA

Irene Aunio, "Boat Basin," 38" x 30," watercolor.

Paintings by Irene Aunio focus of Manhattan exhibit

Finnish American artist Irene Aunio was selected by a jury of the National Association of Women Artists for a solo art exhibit of 40 watercolor and oil paintings.

It will be held to June 25 at the Carlyce Furniture Gallery, 202 East 29th Street in New York City. The reception is on Wednesday, May 25, from 3-6 p.m.

Irene Aunio is lured by the autumn foliage with its spectacular views and tall white birches in Peterborough, New Hampshire area. Every year since the '70s she makes her two week trip to paint on location. Every day after breakfast she drives to her favorite scenes to capture nature's colors.

The winter season is spent skiing with her husband in Vermont, Canada and Maine. She always finds the time and places to paint winter scenes. Summer, she rents a waterfront cabin to paint boat harbors, surf, and shorefront scenes.

You can see her paintings in Bird Nest Art Gallery in Bar Harbor, Maine.

Irene Aunio was born in Finland and came to the United States at the age of

four. As a teenager growing up in Finntown, Brooklyn, she heard a voice as she was resting alone in her home one Saturday afternoon. The voice said, "This is El Greco. You are going to be a great painter."

The following day she visited the Metropolitan Museum of Art and sought out his work. She was so impressed that she purchased materials and commenced upon a career in painting that continues today.

Ms. Aunio began her studies at the Art Students League in New York. She has had numerous one woman exhibitions at numerous galleries and museums, where her watercolors are in permanent collections. Her list of first prizes in exhibitions are too numerous to cite.

She is listed in Who's Who in American Art in the East and in The World of Women. She is a member of the American Watercolor Society, National Association of Women Artists, Allied Artists of America and National League of American Pen Women.

In the New York Art Review 1988, her style in paintings was described with these words:

"Her hallmark is fluidity, whether her medium is watercolor or oil. Her paintings are lyrical and colorful in an impressionistic sense. Positive and negative shapes flow freely into one another, geological shapes result from the painting process rather than from the programmatic intention. When she paints from nature, she does so without inhibition, taking her easel and palette directly outdoors."

Irene Aunio will open her art studio in Rocky Point, Long Island, NY, for those who wish to visit. The days and hours are: Tuesday, May 10, 1-4 p.m.; Saturday, May 14, 1-4 p.m.; Sunday, May 15, 1-4 p.m.

Call 516-821-9807 for directions. She will also be exhibiting her paintings at the Washington Square Outdoor Show in New York City, at the corner of 9th Street and University Place, from noon to 6 p.m. on Saturday, May 28; Sunday, May 29; Monday, May 30; and Saturday, June 5.

The Carlyce Gallery is located at 202 East 29th Street (near 3rd Ave.), third floor, New York City. 212-481-7171.

New England Foundation for the Arts announces grant winners

- Marja Lianko among recipients -

CAMBRIDGE, MA - Marja Lianko of Cambridge is one of the 30 New England artists selected from more than 750 applicants to receive \$150,000 in awards from the New England Foundation for the Arts.

Now in its fifth year, the 1994 National Endowment for the Arts/ New England Foundation for the Arts Regional Fellowships for Visual Artists program awarded 15 grants of \$5,000 in two discipline categories: painting and works on paper.

In the painting category, the recipients are Nancy Aleo (Roslindale, MA), McCrady Axon (New Haven, CT), Maggi Brown (Cambridge, MA), Erika Marquardt Cohen (Jackson, NH), Alan Colby (Quincy, MA), Ruth Frisch Dealy (Providence, RI), Diane Edstrom (Jamaica Plain, MA), Emily Eveleth (Sherborn, MA), Jessica Gandolf (Portland, ME), Michael Hachey (Cherry Valley, MA), Melinda James (Wallingford, CT), Ron Wontae Kim (Florence, MA), Daniel McLaughlin (Jamaica Plain, MA), Ron Rizzi (Jamaica Plain, MA), and Bradley J. Rubenstein (Boston, MA).

In the works on paper category, the recipients are W. Perry Barton (Boston, MA), Jessyca M. Broekman (Falmouth, ME), Laura Davidson (Boston, MA), Nancy Eisenfeld (North Haven, CT), Stephen E. Fisher (Pawtucket, RI), Karen Gilg (Hallowell, ME), Chuck Holtzman (Boston, MA), Pamela Hoss (Brookline, MA), Kofi Kayiga (Cambridge, MA), Marja Lianko (Cambridge, MA), Janet Monafu (Lexington, MA), Steven Muller (Boston, MA), Nan Tull (Boston, MA), Peter Thomas Tytla (East Lyme, CT), and Janine Wong (North Dartmouth, MA).

To increase opportunities for individual artists in the New England region, the Foundation's Regional Fellowships program is offering two subsidiary programs again this year: New England Incentives and a Showcase of New England Artists.

The Incentives program makes funding of up to \$2,000 available to qualified, nonprofit organizations in the six New England states for the exhibition and/or purchase of works by one or more Fellowship recipients. Artist residencies and commissions are also available for funding.

The Showcase program offers exhibition directors and curators from both nonprofit and profit-making organizations a chance to review slides of Fellowship applicants' work for purchase and/or exhibition.

In addition to the Regional Fellowship grants, the New England Foundation for the

Arts made two additional awards available to this year's Fellowship applicants: residency scholarships for the Vermont Studio Center and the Contemporary Artists Center.

Since 1992, the Vermont Studio Center, a nationally renowned creative community in Johnson, VT dedicated to supporting emerging and mid-career artists, has provided a one-month residency to be awarded each year to a recipient of a Regional Fellowship grant. In addition to the full scholarship awarded, the Vermont Studio Center also offers a 50% scholarship for a one-month residency to any recipient of a Regional Fellowship grant. The Contemporary Artists Center in North Adams, MA, a nonprofit center established by artists in 1990 for intensive art work, offers one Fellowship recipient a three-week residency. (This year's recipients of residency awards are to be announced.)

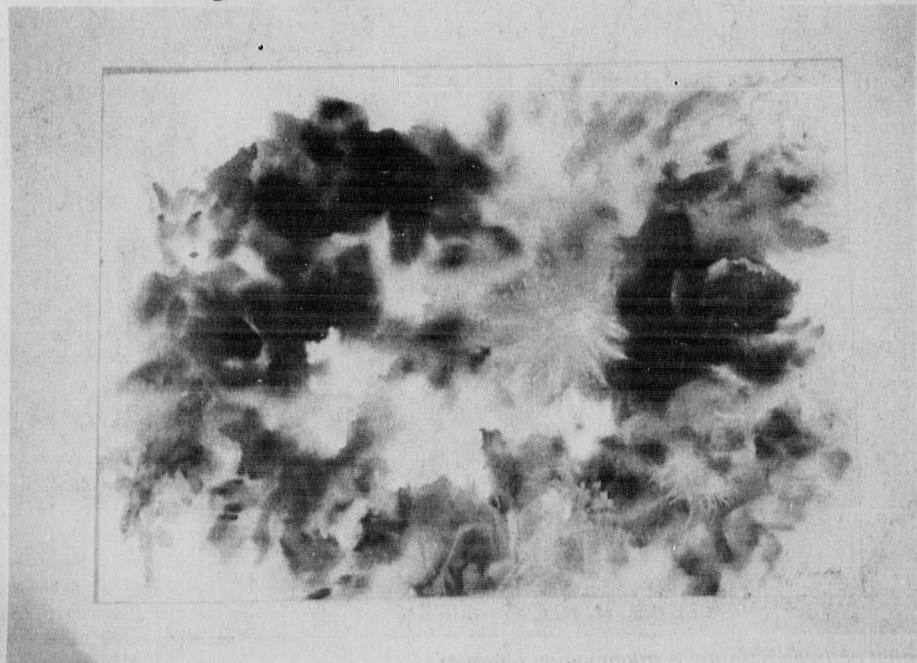
Administered by the New England Foundation for the Arts, the Regional Fellowships for Visual Artists were selected by panels of experts in the field. Panelists for the painting category included artists Sam Gilliam (Washington, D.C.), Nancy Haynes (Brooklyn, NY), and Fay Jones (Seattle, WA), and curator Timothy Rubb of the Hood Museum of Art at Dartmouth College (Hanover, NH).

For the works on paper category, panelists are artists David Chung (McLean, VA), Agnes Denes (New York, NY), Gilda Snowden (Detroit, MI), and Edmund Gaitther, executive director of the Museum of the National Center of Afro-American Art (Roxbury, MA).

The New England Foundation for the Arts connects the people of New England with the power of art to shape our lives and communities by funding and presenting outstanding and culturally diverse programs in communities throughout the region. A public/private partnership, the Foundation operates with funding from the federal government; the New England state arts agencies; and from corporations, foundations, and individuals.

The New England Foundation for the Arts will offer the Fellowships program again next year in the discipline categories of crafts, sculpture and photography. Application forms will be available October 15, 1994; deadline for entries is January 31, 1995. For more information on this program, contact BJ Larson or Iris Abreu at (617) 492-2914.

New England Foundation
for the Arts

Finland included -

European Parliament votes to admit 4 states

STRASBOURG, FRANCE - The European Parliament yesterday [May 4] overwhelmingly approved European Union plans to admit Austria, Finland Norway and Sweden to the 12-nation bloc.

The "yes" vote removes one hurdle to EU enlargement and throws the spotlight on the four countries that must gain the backing of the populations in referendums, the outcomes of which are far from certain.

In the European Parliament, what had originally promised to be a nail-biting vote turn into a massive welcome for the four.

"I'm very happy. It has been a long effort so now I feel appeased. I did expect a success but not this big a success." Theodore Pangalos, Greece's European affairs minister, said after the votes.

Pangalos concluded entry terms with the four on behalf of the bloc in March.

Austria and Norway were each approved by a vote of 374 to 24, while Finland was approved by 374 to 21 and Sweden by 380 to 21. For the Parliament to give its assent,

259 of the 517-member house had to vote in favor in each case.

Parliament President Egon Klepsch told a packed, applauding chamber the vote in favor of extending the EU would increase confidence in the assembly six weeks before its elections.

"You are very welcome to the European Union," he told the candidates.

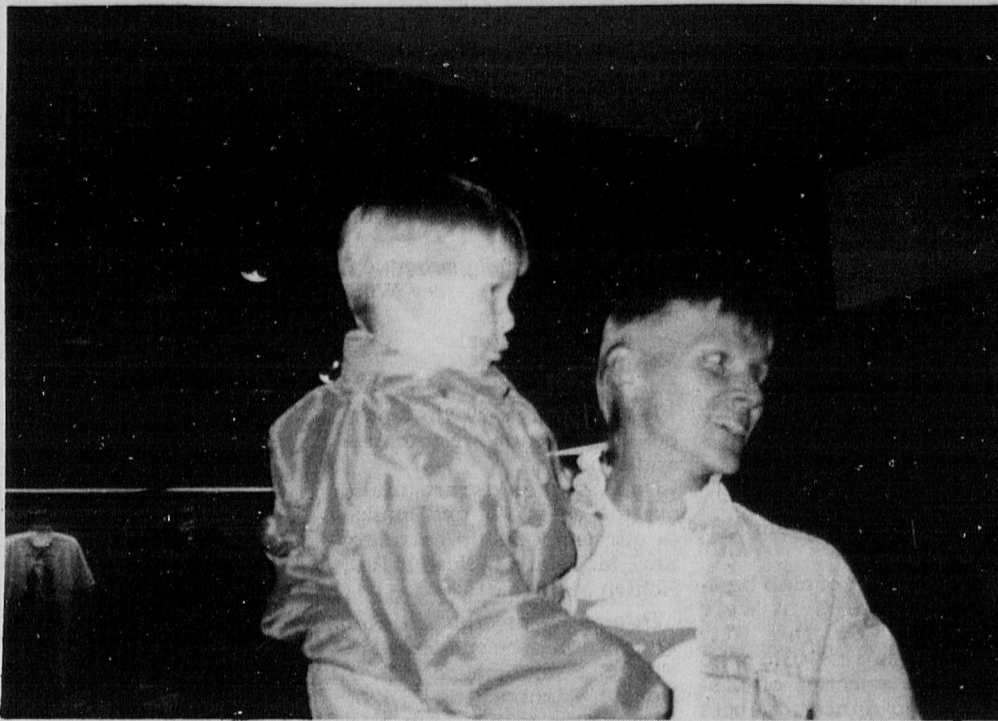
"It is a large warm-hearted invitation to join us. It's up to them to decide," Pangalos told a news conference after the vote.

Pangalos forecast the EU's 12 national parliaments would have no difficulty in ratifying the accession deals.

Diplomats previously have expressed doubts that they can all do so by Jan. 1, the planned date for enlargement.

The large "yes" vote was surprising after months of threats by members of the Strasbourg-based Parliament to veto the enlargement plans unless the EU's institutions were overhauled at the same time.

From a Reuters story in The Boston Globe

Risto Ulmala (with son Teemu) in Boston, 1993.

photo: Stig Häggblom

Finland's Ulmala second in California race

Veikko Uotinen
LYNCHBURG, VA

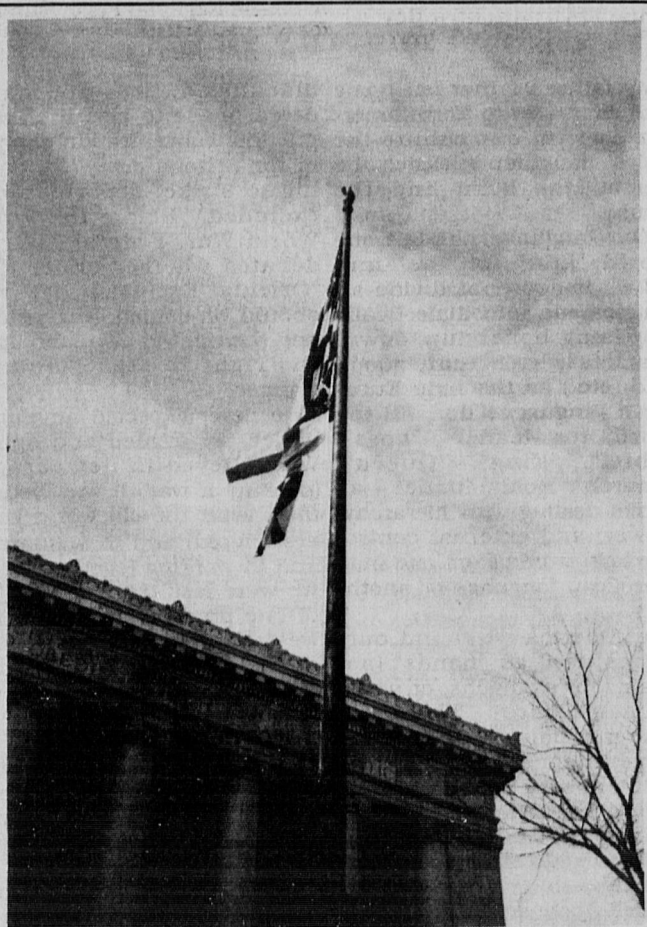
Risto Ulmala of Finland placed second in the 10,000m at the Mt. SAC Relays in Walnut, California on April 16 with a time of 28 minutes 21.48 seconds. With that performance, he qualified for the European Championships

(qualifying time 28:30) and will represent Finland at that distance in August of this year at the European Championships in Helsinki.

Ulmala's time of 28:21 is the best by any Finnish runner so far this year. His best 10,000m time in 1993 was 28:18, which he achieved in Brussels in September. His personal record of 27:53 was run in Berlin in 1991. He has

been ranked as Finland's top 10,000m (also 5,000m) runner the past three years.

Ulmala ran a total of eight road races in the United States in 1993, finishing among the top three in six of those races. His tentative Fall 1994 agenda again calls for a series of U.S. road races, including appearances in Pittsburgh, Providence and Manchester, CT.

FinnFest USA Director Andrea S. P. Mikkola of Duluth (MN) reports that the Finnish flag is flown at Duluth's Civic Center whenever February 28 falls on a week day. Mikkola took the above photo this year on Monday, February 28.

Kalevala Day has been officially recognized in Minnesota for 25 years now. On Oct. 25, 1968, then Governor Harold LeVander proclaimed "February 28, 1969, and the same date of each ensuing year as KALEVALA DAY in Minnesota" and urged "all citizens to appropriately join in and ...honor this observance ... so that we may all gain a proper appreciation for the past and the continuing contributions the people of Finland have made and are making for the benefit of all mankind."

Gov. LeVander was petitioned by the 14 lodges of the Ladies and Knights of Kaleva in Minnesota to designate February 28 as Kalevala Day.

JPP returning to FAHA

— this time bringing the Village Kids known as "Näppärit" —

Finnish fiddlers extraordinaire to perform in San Francisco Bay Area July-August

Järvelän Näppärit, a remarkable group of young folk musicians from Finland, ages 12-18, will perform in Seattle and the San Francisco Bay Area with the legendary fiddlers of JPP, six musicians who dazzled West Coast audiences in 1992. JPP and Näppärit will perform in the Bay Area between Friday, July 29 and Wednesday, August 3, 1994. A performance is scheduled at FAHA on Saturday evening, July 30.

Näppärit (napp-ar-reet) is a group of 28 talented youngsters who come mainly from Järvelä and other small towns in Western Finland. They play the violin and sing folk tunes from their own country with as much exuberance, confidence, and technical precision as they sing and play the "Yellow Rose of Texas" and "Swing Low Sweet Chariot."

In 1993 the Finnish government chose Näppärit as the Band of the Year and pro-

duced their first CD, "Splendid Bows." An invitation to perform at the International Music Education Conference in Florida at the end of July 1994 was extended to these exceptional musicians. As a result of their trip to Florida, the idea of a West Coast Tour for Näppärit and JPP became a reality.

JPP (Järvelän Pikkupeltmannit) seven musicians with extraordinary musical skill and talent, created a wildly enthusiastic following after their first West Coast Tour in 1992. They have toured widely in Switzerland, Germany, England, Sweden and Norway.

JPP performs a repertoire of music that includes arrangements of traditional Finnish dance music, their own compositions and elements of jazz, all of which excites both concert audiences and dancers. January 1994 marked the release of *The Devil's Polska*, their first CD released in the United States. Hearing

JPP perform in a live concert is an experience that brings audiences to their feet in standing ovations.

The connection between the two groups, JPP and Näppärit, is close-knit. These musicians have grown up in towns with fiddling traditions dating back several hundred years.

Kaustinen is the site of a renowned international folk music festival each July and home to the folk music school where many members of Näppärit have learned to play. Mauno Järvelä, the director of both Näppärit and JPP, is a violin teacher of traditional Finnish music.

The result of music well-rooted in Finnish folk traditions and musicians who come from a long history of violin virtuosity is the explosive energy and vibrant musicianship of Näppärit and JPP - music that astounds audiences everywhere!

FAHA News

Finnish-American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, MA

The Finnish-American Club of Saima Inc. annual meeting will be tonight at Saima Park.

A pot luck supper will begin at 6:30 p.m. Bring your favorite dish. The serving committee includes Mariane Orava, Lili Marble, Alice Trudel, Irene Kamila, Lempi Aalto and Lily Hannula.

This meeting is the most important meeting of the year, the meeting that will set the path for the FACS for many years to come. Each and every member should come to cast their ballot.

April meeting

We had a great meeting this past month.

Before the start of club business, those present were entertained by the New Player's Theatre Guild who performed a selection of classic song and dance numbers and did a wonderful job.

This was followed by a presentation from The Fairbanks Group who spoke about higher yielding investment alternatives for the club assets.

Following the conclusion of club business were refreshments and socializing.

Tax exempt status

Since the fall of last year, Tuure Tenander has been working on a most important project for FACS: that of getting our club declared non-profit and tax exempt in the eyes of the Federal Government.

I am most pleased to announce that as of the middle of April, we can officially report to the membership that these goals have finally been achieved.

The specific details and benefits of the new tax status will be further explained at the May Annual Meeting, but one immediate benefit is those who choose to donate to FACS can now make tax deductible donations.

The entire club owes Tuure a great debt for his efforts on this long standing project. Only one who has had similar experiences in dealing with

the I. R. S. can fully appreciate the amount of time and work Tuure has devoted on our behalf.

This tax status has been a long term goal of the board of directors for many years and will benefit our club in many ways well into the next century.

Respectfully submitted,
Jeff Wiita

Payments and/or donations made

Please state for what purpose your funds are intended and send to:

Dues payments are made out to F. A. C. S. and mailed to our membership secretary Karl Makela, 60 Newell Rd., Holden MA 01520.

Donations to the Building Fund should be made out to F. A. C. S. and mailed to P. O. Box 30, Fitchburg MA 01420.

Donations to the newsletter should be made out to F. A. C. S. and mailed to P. O. Box 30, Fitchburg MA 01420.

Donations to the Reipas Field Fund should be made out to the Reipas Field Fund and sent to P. O. Box 2231, Fitchburg MA 01420.

Work Party

The maintenance committee is planning to cut next winter's firewood this spring. They need help!

Contact Armas Kaukoranta at 342-7909 or Voitto Jarvi at the Park.

Regarding the cutting of next year's wood, remember this old Finnish proverb: "During the summer you don't have the time, and in winter it's too cold."

Finn-Nite

Saturday evening, April 2, 1994, was the annual Finn-Nite Dinner Dance, which was attended by nearly 100 people.

Although attendance numbers are down from the late 1970s when as many as 700 were present, those who came were treated to a pot roast dinner served family style followed by dancing to the

music of Veikko Honkala.

48th anniversary

FACS will hold a Hawaiian Luau at Saima Park on Saturday, May 28, with the social hour beginning at 6:00 p.m.

Tickets will be \$12.00 per person and must be reserved by Sunday, May 22, with tables available for a party of up to ten.

The Luau, catered by Cormier Catering, will consist of a menu of: Hawaiian ham in pineapple sauce, sweet and sour pork, barbecue spare-ribs, chicken wings, beef oriental, fried rice, rolls, fresh fruit salad, coffee and tea.

Music for the evening will be provided by the Dori Wells Duo and will include Hawaiian music. Door prizes are planned.

Dress Hawaiian and have a fun evening! Tickets are available at the Raivaaja newspaper office, Elm Street, Fitchburg, and from Armas Kaukoranta at 342-7909, Ali and Francis Walsh at 874-5779 and Walfrid Makela at Saima Park.

Saima Park events

May 14, dance with music by Hi-Lites; May 21, Veikko Honkala; May 28, Luau with Dori Wells Duo.

June 11, Hi-Lites; June 18, Veikko Honkala; June 25, Dori Wells Duo.

88th Finnish Summer Festival

We are gearing up for the 88th Finnish Summer Festival which is scheduled for the weekend of July 1 through July 3. Plans are well under way and volunteers are always needed.

This is the club's largest gathering of the year so plan on coming and meeting your friends.

At Saima Park on July 3: the 80th annual Reipas A. C. Summer Festival Track & Field Meet and the 16th Annual Finnish Memorial 10 K Road Race.

Juhannus '94 at FAHA

Youth - FAHA's Future will be the theme of this year's Juhannus Celebration on June 25 and 26.

The Juhannus committee, headed by Lauri Rissanen and his daughter Kristin have been putting their heads together to make Juhannus '94 an event to remember. We will be trying to involve the youth of the Finnish-American community as much as we can to celebrate the multi-generational aspect of FAHA.

Organized children's games on Saturday, parent-child team games on Sunday followed by children's swim races, and face painting both Saturday and Sunday are some of the activities being planned for the youngest generation.

Adult games, geared for the middle and older generations, will be organized for Sunday, as well as the now-classic East-West Swim Relays and Saturday's popular horseshoe and shuffleboard tournaments. Folks of all ages are invited to participate in the Sunday morning Run-Walk race.

There will, of course, be the Saturday night dinner and dance, singing around the *kokko*, Sunday morning church service, the *makkara*

kloski, ice cream, pulla . . . and my own favorite activity, taking saunas and laying around the pool in the sun all day long!

The committee would like to start a new project this Juhannus - a video history project. We hope to be able to interview some of the elders of our community and begin a video library to preserve their memories for the younger generations to share for a long time to come. We would like this to become an on-going project, not just of this year but to continue from year to year so that we can capture all of our parents' and grandparents' memories. The interviews will be done by appointment and those to be interviewed will get a copy of the questions ahead of time to think about.

If anyone has suggestions for the program (perhaps something involving the children?) or other activities, or if you would like to volunteer to help during Juhannus weekend, please call Lauri Rissanen at (510) 237-3006, Pirjo Boss at (707) 645-2749 or Anja Rissanen at (707) 553-9365. Remember, if you volunteer first, you save us calling and asking!

- Carolyn Rissanen
in the FAHA News

Lukijan kynästä

A minority view

My father's father left home and emigrated to North America since in our culture the oldest daughter inherited the cattle, the barn and the house.

Our language has but one world "hän" for "he" and "she"; it does not divide all phenomena into dialectically opposing boxes (up/down, black/white, in/out, good/bad, etc.) as the Indo European languages do. All the words for "leader", "boss", "chief", "King", "Queen", "church", "gold", "trade" - all terms dealing with hierarchy, power, and external control are loan words from one Indo European language or another.

In America we found ourselves used as "hands" (not brains, or stomachs, or whole human beings). There is a joke from mining days. Mine superintendent calls owner: "Did you save the mules?"

Super - "Why do you ask about the mules, we had a hundred (ethnic) miners killed!"

"Hell, there are more of them damn (ethnics) on every boat, but the mules cost me two hundred dollars each!"

So in defense we became Socialists and Wobblies (before the First World War we constituted 14% of the Socialist Party membership even though there were only about a half million of us here). We lived in our own tenant owned co-op houses, bought at our own consumer owned stores, danced and acted in plays at our own member controlled halls. We were called pigheaded, stubborn,

blacklisted, beat up, murdered, made to kiss the flag, put into concentration camps in the Arizona desert for daring to strike, deported and excluded. Before the First World War, Federal Courts debated whether under the "Oriental Exclusion Act" we should be denied citizenship and the right to own land and the right to stake mining claims.

We never expected anything better, we argued and split. We believed in democracy (poor as it was, it was better than what the old world rulers offered) and in solidarity and in working together (hell, we were less than one tenth of one percent; no way were we going to call the shots for others - besides, we didn't believe in, or trust "leadership" - self proclaimed, inherited or elected).

So we are an invisible minority (one of many) - and largely content to be so. Even the "Left" has largely forgotten us.

We are the Finns - the *Suomi*, cousins to the *Sami* (Lapp), *Estli* (Estonians), *Karelian*, *Livlatst* (in Latvia), *Komi*, *Mari*, *Manst*, *Khanti*, etc. (all "little people of the North" in Russia) - and the *Magyar*.

The Finn Halls (Socialist Democrat, Communist, IWW, Estonians, Temperance, etc.) in Manhattan were all in Harlem around 125th Street and Fifth Ave. as were many of the co-op houses. I went to the High School of Music & Art in the WWII

turn to **MINORITY** next page

New Players Theater Guild performing at Saima Park.

photo: Jan Kolm

Seen elsewhere

Every spring *Premiere* magazine ranks the top 100 Hollywood heavyweights.

For the first time a "Finnish" name is included on the list, that of movie director Renny Harlin. Not a true Finnish name by any means, but then again how many in the Hollywood circles use their given names? (The real name of this 35 year-old native Finn is Lauri Harjola.)

Harlin's rank was number 77. The *Premiere* editors listed his job title as "Finnish Adonis", and gave the following status report: "Cliffhanger brought Stallone a much needed hit. Tied the knot with Geena Davis and saw his name tattooed on her ankle. Got her to star in his big, lavish pirater, *Cutthroat Island*."

MINORITY

from previous page

years when we elected the first black student body president. I was the first "white" student to graduate from Wilberforce State University (1952) a previously segregated Ohio institution - an Estonian girl was second.

Being an "American" means signing on to a social contract, respecting our own fellow citizens and our constitutional rights and exercising our constitutional responsibilities - voting, organizing politically (what else are rights of assembly and petition?) - and accepting each others equality before the law. It is not an ethnic designation.

I am not an "Anglo" nor "white" nor "honky" nor "Caucasian" (some of my cousins are rather brown with straight black hair - others are short and dark with "ski-jump noses" any more than I am "Black" or "Hispanic", etc. On the forms that require it, I always check "other" filling in the required racial designation with "Human" or "Homo Sapiens" or "Finn-Ugric" depending on how annoyed I feel that day.

I cannot change what I am, nor will I "pass" for something else. I can only say with Rodney King, "Why can't we all get along?" and get to work to solve some of the real problems of exploitation, hatred and dominance. Otherwise, Jack London's vision of the "Iron Heel" will really come to pass.

Niilo Koponen
Fairbanks, AK

Koponen writes that Harri Sittonen's letter and Satu-Maarsa Smith's S. F. Weekly note (RAIVAAJA, April 20) reminded of the above which he had once written "in annoyance at being 'boxed in' and lumped together with some convenient category."

West Boylston Travel
Route 12
West Boylston, MA
Low airfares
to Finland
and Florida!
Nancy Sivula Jakobowicz
MA 1-800-300-6727
508-835-6727

Danielson, CT

There will be a Finnish theme concert by the Greater Killingly Community Band, David Vaughn conductor, on Sunday, May 15, 4 p.m. at Quinnebaug Valley College, Maple St.

Appearing also are the FinnConn Folk Dancers with Eva Bean as their director.

Summer arts festival at Suomi College

HANCOCK, MI - Suomi College will host its second annual Summer Arts Festival July 18 through 22.

As part of the Festival, soprano Deborah Lindeman and tenor Steve Huhta will present an evening of vocal music from traditional Finnish songs to contemporary show tunes on Wednesday, July 20 at 8 p.m. Melvin Kangas will accompany the performance on piano and kantele.

The winner of numerous music awards, Lindeman lived in New York City for several years where she performed in cabaret shows, restaurants, and for private groups. A graduate of Jeffers High School, Lindeman now lives in Washington, D. C. where she performs and teaches.

Huhta, a native of Superior, Wisconsin also lives in the Washington, D. C. area where he is a member of the Washington Opera Chorus and the Paul Hill Chorale.

Activities will also include workshops in painting with Tarmo Watia, quilting and appliqué with Joyce Koskenmaki, and writing with Jane Piirto.

To register or for more information call (906) 487-7367.

The Finnish-American
Heritage Center

\$ 19,235.00
+ 500 FIM
+ \$ 5.00 CAN

has been donated as of press time to the RAIVAAJA Computer Fund (see the *Tietokone-erä* on page 2).

But you must keep the momentum going! Updating and modernizing Raivaaja's production equipment requires a capital investment approaching \$20,000. So please, keep your donations - however large or small - coming.

The Board of Directors of Raivaaja Publishing Company wishes to thank sincerely all who have donated so generously thus far.

Remember, this newspaper is owned by the Finnish American community. It is your paper!

RAIVAAJA, P. O. Box 600,
Fitchburg, MA 01420-0600,
USA.

NOTICE!

Next week's RAIVAAJA will be published and mailed on Thursday, May 19, instead of the usual Wednesday.

Eino Friberg hospitalized

CAMBRIDGE, MA - Poet and *Kalevala* translator Eino Friberg is in the hospital due to a fractured hip.

Friberg, who celebrated his 93rd birthday on Tuesday, no doubt would be delighted if RAIVAAJA readers would remember him with cards or phone calls during the hospital stay.

Cards should be sent to Youville Hospital, 1575 Cambridge Street, Room 222A, Cambridge, MA 02139. The phone number is (617) 876-4344, ext. 2270.

Attention entertainers!

The 88th Finnish Summer Festival will be taking place at Saima Park July 1-3, 1994.

Although the Festival Committee strives to keep up-to-date with program ideas, there is a chance that they have missed someone along the way.

If you are a performer - or know of a performer - with an act (singing, dancing, playing, acting, etc.) with a Finnish or Finnish American theme, please contact the Festival Committee, c/o Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600; tel: 508-343-3822; FAX: 508-345-1007.

It's getting late for this year's festival, to be sure, but there is always a need for performers at future festivals. It's important that the Committee has a current, comprehensive listing of the various performers available in order to insure that Festival entertainment is as lively and interesting as possible.

The annual Finnish Summer Festival at Saima Park is historic because it is one of the oldest annual events in Finnish America today.

But the Festival is much more than a fossilized relic. It has an important and vital purpose and function: to raise funding for two of our Finnish American institutions: 89-year-old RAIVAAJA and 82-year-old Saima Park.

We look forward to hearing from you!

SUMMER FESTIVAL COMMITTEE

Kalenteri**CALIFORNIA**

June 25-26 - Juhannus '94, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma.

CONNECTICUT

May 15 - Finnish theme concert by Greater Killingly Community Band, 4 pm, Quinnebaug Valley College, Maple St, Danielson. Dancing by FinnConn Folk Dancers.

May 28 - Spring Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

ILLINOIS

July 28-31 - FinnFest USA '94, Northern Illinois University, DeKalb. For more info: FinnFest USA '94, c/o Ray Lescelius, 412 Huntington Lane, Elmhurst IL 60126.

MAINE

May 17 - Finn-Am Society meeting, Odd Fellow's Hall, Warren.

June 19 - Finnish American Heritage Society of Maine's last meeting of the season, 2 pm, Heritage Center, West Paris. Program: *Siniristi*, in honor of Finland's official flag day, *Juhannus*.

MASSACHUSETTS

May 11 - Finnish-American Club of Saima Inc. annual meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Pot luck supper at 6:30.

May 14 - Nordic Community Information Day, 10 am-3 pm, The Swedish Home for Scandinavians, 206 Waltham St, West Newton. Free parking & admission. Sponsored by Nordic Women's Network.

- Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

May 15 - Kalevaiset Civic Association annual meeting, 6:30 pm, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Smorgasbord for Ladies & Knights at 4:15.

May 17 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

May 20 - Youth Dance, 8 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree.

May 21 - Finnish Bake Sale/Plant Sale, 10 am-2 pm, Fort Pond, Littleton. Coffee, sandwiches & live Finnish folk music, too. Sponsored by Maynard Ladies of Kaleva.

- Italian Dinner Dance, 6:30 pm, Viking Club, Braintree. Music by Kurt. Tickets 617-848-3576.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Sponsored by FACS.

May 24 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

May 28 - FACS 48th Anniversary Celebration, Saima Park, Fitchburg. Hawaiian Luau with all the fixin's. Tickets available at Raivaaja. Deadline May 22.

July 1-3 - 88th Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

May 14 - Finnish-American Society of West Central Michigan, 1:00 pm, Marne United Methodist Church, Jackson St (Exit 23 off Interstate 96), Marne. Reports, elections, program by woodcarver Fred Bohjanen.

May 15 - Finlandia Male Chorus in concert, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

May 21 - Grandparent-Grandchildren dinner party, 6 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Bring your own grandchild or adopt someone else's grandchild for a night of dinner, dancing & fun. Reservations required: 478-6939. Sponsored by New Generation.

May 28 - Rummage, Pasty & Bake Sale, 9 am-2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

May 20 - Finnish American Cultural Activities annual meeting, 7:00 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul.

NEW YORK

May 12 - Sibelius High School Chamber Choir Concert, 8:00 pm, Christ and St. Stephen's Church, 122 West 69th St, New York. Sponsored by the Sibelius Society & Finlandia Foundation New York Metro Chapter in cooperation with the Consulate General of Finland.

May 13 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter annual meeting, 8:00 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 595 Park Ave/64th St, New York. Program: Finnish Women's Gymnastic Group.

May 28 - Finnish round & square dance, 8-11 pm, Municipal Building, Spencer. Music by Richard Koski & the Crumtown Ramblers; square dance calling by Jean Alve. For more info: 607-275-0103. Sponsored by the Finger Lake Finns.

OREGON

May 14 - *Kantele* described & played by Wilho Saari, May Johnson & Karen Nelson, 1:00 pm, Room 124, Cramer Hall, Portland State University, Portland. Free attendance & parking. Sponsored by FALHF.

June 9 - Finnish-American Historical Society of the West Midsummer Potluck, 6:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 NE Stanton, Portland.

TEXAS

May 12 - Finnish-American Society of Dallas/Ft. Worth monthly meeting, 7:30-9:30 pm, King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway, Dallas. Program: Satu Heikinaho-Birch on "The Finnish Language and Our Local Finnish Language School."

May 29 - Midsommar Fest '94, 3-9 pm, Flag Pole Hill, Northwest Hwy & Buckner Blvd, Dallas. Sponsored by Texas Nordic Council.

WASHINGTON

May 14 - Pancake Breakfast, 10 am-noon, Finnish Lutheran Church, 8403-13th Ave NW, Seattle. Proceeds for *Tanhuaajat* Buy-a-Tile Fund.

June 18 - Midsummer Eve Festival, 1-3:30 pm, Nordic Heritage Museum, 3014 NW 67th St, Seattle.

Events subject to change without notice

Gothoni's first Gilmore appearance

Here are excerpts from James R. Oestreich's report for The New York Times of the opening of Irving S. Gilmore International Keyboard Festival where Ralf Gothoni made his first appearance as the 1994 Gilmore Artist.

KALAMAZOO, MI, April 24 - Although the Gilmore award's fast-developing reputation for eccentricity may not be entirely justified, it was momentarily enhanced on Saturday evening in the opening concert of the Irving S. Gilmore International Keyboard Festival.

In a program by the Kalamazoo Symphony Orchestra at the capacious Miller Auditorium on the campus of Western Michigan University here, the main order of business was the presentation of the 1994 Gilmore Artist, Ralf Gothoni. But Mr. Gothoni, a 48-year-old Finnish pianist and musical polymath, spent most of his time onstage with his back to the audience, playing and conducting Beethoven's Piano Concerto No. 3.

As the quality of the performance showed, he was by no means being merely perverse. Mr. Gothoni, who now lives in Hamburg, Germany, is a conductor of some experience as well as a piano soloist. He is also a noted chamber musician, song accompanist, composer, teacher and festival director. He relishes creativity and collaboration, and he prizes all-around musicianship over indomitable virtuosity. In short, he is not a typical competition winner, and the Gilmore, at the very least, is not a typical competition...

...A many-faceted festival and a fascinating one, to judge from Mr. Gothoni's account of the Beethoven. Seeming at first in the Largo to separate himself even further from the audience with a slow, deeply introspective reading, Mr. Gothoni in fact drew the listener in deeper with ravishing touch and fine poetic sentiment. The other side of his temperament appeared to be an electric tension and energy wholly apt to the finale's blustery moments.

Only the first movement left room for disappointment, with some nervous patches in Mr. Gothoni's playing and a frenetic feeling at times that seemed to stem less from interpretive impulse than from the sheer difficulty of getting everything done with only two hands (and, undoubtedly, limited rehearsal). Still the Kalamazoo Symphony played at least as well for Mr. Gothoni as it did elsewhere in the program for its music director, Yoshimi Takeda. Balances among individual lines were often as fine in the orchestral sections as they were in Mr. Gothoni's own hands.

New logo unveiled, curator 'roasted' at Cultural Center annual meeting

Toini Laakso
FITCHBURG, MA

continued from last week

"Next is another one of our artifacts, Tuure Tenander," quipped Ed as he called on Tuure. Tuure promptly responded by hobbling to the podium rather bent over and lame, commenting, "It's always nice to hear some complimentary remarks from one's contemporary."

His "roast" began with "Someone just said that Jonathan majored in history. I think this is stretching the actual facts.

"Jonathan's very consistent. When he went to Middlebury, which is very well noted and has a great faculty for foreign languages, Romance languages and German among others, so of course what Jonathan majored in was English. Consistency came when he came to Fitchburg. He doesn't speak Finnish so he went to work for a Finnish newspaper."

About eating well, Tuure said Jonathan works hard and he doesn't believe he has the opportunity, or the time, or possibly the interest in really eating well and said he asked him one time "Don't you ever go out and have something to eat in a restaurant or something instead of just picking up something?"

"He said, 'Well, I've done that a couple of times but I've had some bad experiences.'"

"What do you mean?"

"Well, I went to a place, I thought it was a pretty good place, and I went in and gave my order and there was a big sign on the wall that said 'Watch you overcoat and hat,' so while I was doing that somebody stole my steak!"

Tuure commented on Jonathan's sense of dedication, incessant loyalty, "Loyalty to an idea that comes along, or an occupation, or work, and he has a great loyalty to people."

"Also, somebody said to me, 'What kind of a social life does he have?' I don't know but I think he's been very lucky in love, he's still a bachelor."

He concluded by praising Jonathan's work and said he's personally very grateful to Jonathan because when he goes into his office and sees what it looks like he feels his helter-skelter desk back home is almost pristine in comparison. Also, that he plans to bring his wife, Louise, down to see it as he feels confident she will relent and give him his spending allowance back.

Raivaaja President Eino Niinimäki was next and said he should take this opportunity to get even with Jonathan as he ran all the way to China to get away from their annual meeting and found he'd been made president again when he came back.

"Jonathan is a man of many talents," he said. "Perhaps some of you don't understand how busy he is. Memorial

Day I think he marches in three Memorial Day parades, or is it four. Anyway, he ends up in Westminster, I know that."

Eino spoke of Jonathan's association with George Talcott and that when George would turn the music upside down in the high school band Jonathan could play better.

"Jonathan is a good guy," he said. "He really is, and I have to tell you that without him the Westminster Band, which plays on Wednesday nights, wouldn't get along, especially one night when Aune and I went there. We went there 7:00 o'clock. Big band concert."

"7:00 o'clock, nothing's happening. I mean the people are there. The band members are standing around. We're saying 'What's happened here? What happened to our band concert on Wednesday night in Westminster, that one event a week we have in Westminster?'"

"All of a sudden around the back of the bandstand comes this red pickup Ford - Jonathan, with the music in the back. Everybody scrambles for their music and they played the same tunes they always play but they had the music."

Eino commented, "EEK said the layering. I'm so proud that he does layer at the building the Workers' Credit Union owns because we insure the building. With the age of that building, if he did not layer the paperwork in there, I'm sure the building would collapse."

"So, Jonathan, you keep the Raivaaja going."

The final "roaster" was introduced as "one more artifact, Roy Helander."

Roy's opening remark was "I was really going to say some nice things but when I discovered in the picture I was too young, and Mr. Pajunen was too heavy, I'd like to have you pick up your programs and take a look at the picture in back of this program. Enough said. Right? (The picture shows Jonathan towering above the other trustees.)"

"I really wanted to say that Jonathan is really an extraordinary character. For instance, if you were in a neighboring town on business and you had a little time between your calls or your appointment when you're going to get there, what would you do?"

"You'd probably look for a Dunkin' Donuts or something, go for a cup of coffee, or you'd, if so inclined, go in for a glass of beer before your appointment, or what have you. Jonathan doesn't do that."

"Jonathan goes to the cemetery. He goes to the cemetery and looks up all the Finnish gravestones. Then he comes back with some wonderful stories which I won't go into now, and he finds some lulu's I'll tell you."

"What do you do when some

friend dies, you go to the funeral home to offer your condolences. Jonathan goes to make a claim on any kind of pictures they may be throwing out of the house in the next week or two. In fact, he's done this so often he's got me doing it now."

Roy spoke of Jonathan's ability with his limited knowledge of Finnish to get a lot of the facts out of an article written in Finnish, but unfortunately not quite all of it.

"But you give him a picture from the 1920s of some of the officials who were around at some convention and he can name you people that you don't really know, or care, that ever existed. He has this ability also. He is knowledgeable about all phases of the Finnish American history. It's just not Raivaaja, not Saima, but he knows a great deal about all of the backgrounds and he has this facility for being able to tell you in a word or two what struck him in some of these things."

Roy gave an appropriate ending to the "roast" when he said, "I do want to reintroduce to Jonathan an old Finnish custom that we've all got away from. When you honor somebody you always end up by shouting *eläköön* three times. Shall we do it? Yes! Well, stand up."

Everyone joined in "*Eläköön, eläköön, eläköön!*"

Ed thanked those who participated in the "roast" and said "Let me tell you seriously there's only one Jonathan Ratila. I know. I found that out by looking in the telephone book."

"Here's to Jonathan Ratila, a self-made man, and I think it's darn nice of him to take the blame."

Messages for Jonathan

Toini then commented on the volume of exciting mail she had received from all over during the past few months and presented Jonathan with a scrapbook of messages as they were sent, handwritten or typed. A sampling of these messages read by June Flinkstrom and Eva Hirvi giving an indication of the value the work Jonathan has done in developing the library was apparent from their content.

For instance one spoke of having found it a useful resource and said he expects to use it again, and another thanked Jonathan for seeking out information on Finnish stoneworkers for someone in Helsinki. One person spoke of the need for a hundred Jonathan Ratila's in the Finnish American community, and "Is there any way we could clone you?" Many were warm with praise and appreciation for his dedication.

Walter Nisula read his own message, beginning, "From one collector to another," and then gave his perception of what kind of a fellow Jonathan is, such as, a pleasant, responsive fellow of exemplary character; devoted to his duty as curator of the Finnish Cultural Center and its archives; and "has recog-

nized and accepted a variety of historical materials from us for preservation."

He added a note from his wife: - "He'd make a nice husband for someone."

Certificate of

Commendation & Gift

A certificate of commendation from the Finnish Cultural Center was read and presented to Jonathan by Toini.

Another big moment for Jonathan was the presentation of a monetary gift and a scroll bearing an impressive 175 names of contributors, neatly done in calligraphy.

Thanks from Jonathan

Jonathan expressed his gratitude and thanked everyone for coming and for saying "all these things."

He also commented that it's very interesting to collect all this material as it's part of our community and our history, and expressed the hope he would be able to keep the job or be rehired as people usually get honored when they are fired.

Resounding applause broke forth and Jonathan was given a standing ovation, a fitting conclusion to the "roast."

Diane Tammi Cushing

Diane Tammi Cushing was introduced and as she reached the podium amidst welcoming applause greeted everyone with "*Kaunis päivä*." Accompanied by her husband, Ted, she then invited everyone to join in the singing of *Maamme*, the Finnish National Anthem.

In her clear, beautiful voice, Diane sang three lovely Finnish songs, in both Finnish and English, namely, "Sweetness of that Summer," "Deep in the Woodlands" and "Farmer's Only Daughter."

Bringing out her accordion she told how she had started to play it at age 7 or 8 and had enjoyed it. However, when she reached junior high, she said, and they were told to bring their instruments to school for band rehearsal, she was devastated as everyone laughed when she brought out her accordion. Consequently, she didn't touch it for many years.

Accompanying herself with her accordion, she sang "Now the Girls are Lonely" and the beautiful waltz, *Villiruusu* (Wild Rose), which brought to mind good old Finnish dances.

Her final number was "Think of Me," a favorite of hers from *Phantom of the Opera*. The audience showed their appreciation with enthusiastic applause.

Closing

The Cultural Center president expressed her appreciation to all who were involved in the day's program and preparations, and also gave a plug for memberships.

"Roast" committee members were: June Flinkstrom, Miriam Lehto, Martha Patari, Aili Walsh, and Toini Laakso.

Rev. Sumner concluded the afternoon's program with a benediction in English.

Finnish Coffee Table

The real Finnish coffee table prepared by the Wayside Caterers was enjoyed as people milled around socializing. The Runeberg tarts proved to be an interesting new experience for many, and were not a disappointment.

Kirkollisia

Fitchburg ja ympäristö

Tulevia tilaisuuksia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntai- aamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Kyselyjä seurakunnan toiminnasta voi tehdä soittamalla puh. 582-6637 tai 386-7573.

Rukoukskokoukset toistaiseksi joka toinen sunnuntai klo 2:00 iltapäivällä Aida Virtasen ja Elli Sumen kotona, 23 Shelley Avenue.

Elm St. Lähestyssurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltain klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltain klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltain klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk

Perjantaina, toukok. 13. p:nä klo 6:30 ill. *Lighter Side Fellowship* kokoontuu kirkolla. Klo 7:45 ill. *Singled Out* ryhmä kokoontuu Freedom Farmilla.

Lauantaina, toukok. 14. p:nä klo 8:30 miesten rukousaamainen. Klo 10:00 *Profile* komitea kokoukseen.

Sunnuntaina, toukok. 15. p:nä klo 9:15 aam. sunnuntai- koulun, aikuisten raamattutunti ja korkeakoulu- laisten raamattutunti. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 2:00 ip. suomenkielinen Nais- tenliitto kokoontuu. Muista tuoda vauvalahjasi Family Life Center koriin! Tarjoilu yhteinen. **Huom!** klo 5:00 ill. seurakunnan vuosikokous.

Kultaisen Iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontuu toukokuun 3. päivä Elm St. Lähestyskir- kon seurakuntasalissa kello 2 iltapäivällä.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Sitten laulettiin "America" ja "Maamme" laulut. Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen viikon pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin.

Lahjoituksia kerholle tekivät Mamie Lauricella \$10.00 Aune Luoman muistolle ja Ethel

ja George Anttonen \$10.00 Lauri Jokisen muistolle.

Lahjoituksia kahvipöytään tekivät seuraavat: Tyne Sälö, Irja Alitalo, Miriam Orava, Taimi Olkkola, Henni Lappalainen, Helmi Ahlfors, Irene Vilakari, Ethel Anttonen, Sirkka Tastula, Elsie Desjardins, Einari Heino, Sadie Ahola ja Aino Anttila.

Syntymäpäiväänsä tällä viikolla viettää (toukok. 1. päivä) Aino Asiala. Hänelle laulettiin "Happy Birthday".

Elsie Wuorinen ilmoitti, että

Alli Jokinen voi jo paremmin.

Kajsa Pesonen sitten esitteli ohjelman, mikä oli seuraava: Kalle Pelto aloitti ohjelman soittamalla "Joensuun Elli" ja "Raatikko".

Toby Savela kertoi oikein hauskat kaskut. Tyne Sälö luki kertomuksen "Sätkä".

Kalle Pelto puhui terveydestä.

Neima Johnson säesti pianolla taitavasti.

Sitten siirryttiin maukkaan kahvipöydän ääreen.

Helvi Fiskaali

Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirjon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki ovat tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, toukok. 14. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, toukok. 21. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Gothoni hurmasi Dosentti

Gilmore-juhlassa Matti Närhi

Torontoon

Michiganin osavaltion Kalamazooassa pidettiin huhtikuun 23. - toukokuun 1. päivänä Gilmore-festivaali.

Avajaiskonsertissa esiintyi itseoikeutetusti suomalainen pianotaiteilija **Ralf Gothoni**, joka helmikuussa tänä vuonna sai Gilmore-palkinnon. Palkinnon kokonaisarvo on 500,000 dollaria. Siihen kuuluu rahaa, konserttiertueita ja kahdeksi vuodeksi manageripalveluja. Palkinto on maailman suurimpia musiikkipalkintoja, ja se annetaan kosketinsoittajalle.

James R. Oestreich raportoi Gilmore-juhlasta *New York Timesille*. Hän kirjoitti mm. konsertista, jossa Ralf Gothoni oli kapellimestari ja solisti. Teos oli Beethovenin kolmas piano-konsertto. Syvällä, sisäistyneellä tulkinnallaan Gothoni veti yleisön mukaansa ja hurmasi sen tem- paavalla kosketuksellaan ja hienolla runollisuudellaan, kehuu Oestreich.

Dosentti Matti Närhi Kuopion yliopiston fysiologian laitokselta on kutsuttu Toronton yliopiston hampaslääketieteelliseen tiedekuntaan vierallevaksi professoriksi. Kutsun saa vuosittain yksi hampaslääketieteen tutkija. Vierailua tukee Kanadan valtion lääketieteellinen toimikunta.

Dosentti Närhi on ansiokas kasvojen alueen kiputilojen neurofysiologisten mekani- smien tutkimuksessa. Häntä on esitetty torontolaisen kasvojen alueen kipumekani- smeja selvittävän tutkimus- projektin konsultiksi.

MUUT LEHDET

Amerikkalainen elokuvaletti *Premiere* listaa vuosittain Hollywoodin 100 vaikuttajaa, siis ne henkilöt, joilla on sana- ja vaikutusvaltaa.

Suomalainen ohjaaja Renny Harlin on ensimmäistä kertaa yltänyt listalle. Hänen numero- ronsa oli 77.

Harlinin titteli oli: suoma- lainen adonis. Hänen status- raporttinsa oli seuraava: *Cliff- hanger* toi Stallonille hyvin tarpellisen hittelökuvan. Me- ni naimisiin Geena Davisin kanssa ja näki nimensä tatu- oidun tämän nilkkaan. Sai hänet mittavan, ylenpalttisen merirosvo-elokuvansa (*Cut- throat*) pääosaan.

FACS:n havaljilainen Luau lauantaina, toukok. 28. p:nä Saiman Puistossa. Seuruste- lu klo 6:00 ill., ateriointi klo 6:30. D. Wells Duo huolehti tanssimusiikista. \$12.00 hengeltä. Liput ostettava 22. p.vään mennessä. Niitä saa Raivaajasta, 147 Elm St., Ar- mas Kaukorannalta (508) 342-7909, Aili ja Francis Walshilta (508) 874-5779) ja Walfrid Mäkelältä Saiman Puistossa.

Huom.! RAIVAAJA ilmestyy ensi viikolla poikkeuksellises- ti torstaina, 19. päivänä, eikä tavanoamisena keskiviikkona.

Eino Friberg sairaalassa

CAMBRIDGE, MA - Runo- lija/kirjailija ja Kalevalan kääntäjä Eino Friberg on jou- tunut sairaalaan lonkkamur- tuman johdosta.

Tiistaina 93 vuotta täyttänyt Friberg varmasti ilahtuisi RAIVAAJAN lukijoiden kor- teista ja soittoista sairaalassa oloaikanaan. Hänelle voi kir- joittaa osoitteella Youville Hos- pital, 1575 Cambridge Street, Room 222A, Cambridge, MA 02139 tai soittaa (617) 876- 4344 ext. 2270.

Marja Lianko

saanut apurahan

CAMBRIDGE, MA - Suo- malais-syntyinen taiteilija **Marja Lianko** on saanut vas- taanottaa \$5,000 apurahan New England Foundation for the Arts säätiöltä. Jo viiden vuoden ajan National Endow- ment for the Arts/New Eng- land Foundation for the Arts Regional Fellowship for Visual Artists ohjelma on tukenut taiteilijoita apurahojen muo- dossa.

Tänä vuonna säätiö myönsi apurahat 15 visuaaliselle tai- teelle omistatuneele kahdes- sa erillisessä kategoriassa: maalaukset ja paperityöt.

Cambridgessä asuva Lianko kuuluu jälkimmäiseen kate- goriaan.

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853

Eino E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
toukok. 14. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Salma

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

NORTH
END

SUBARU
MAZDA
ISUZU
SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomalaiset viettivät vappuaan perinteiseen tapaan.

Helsingin keskustan, lähinnä Esplanadin, vapunaaton viettoon osallistui poliisin arvon mukaan noin 20,000 ihmistä. Määrä oli vähäisempi kuin aikaisempina vuosina. Juhlminen oli myös edellis-

vuosia hillitympää, johon oli parikin syytä: koleus poisti aluksi liikaa intoa ja lopuksi sade ajoi juhlijat sisälle.

Esplanadin päätapahtuma, Mantan pesu ja lakitus, oli tällä kertaa teekkareiden teh-

tävänä. Pesijät kasteltiin katsojien riemuksi ensin niin perusteellisesti, että itse Mantan pesemiseen näytti jäävän vettä perin vähän.

Linnamäen huvipuisto oli viiteentoista vuoteen ensimmäistä kertaa auki vapunaat-

tona iltaan asti. Huvipuiston aukiolo loppui 1979, kun nuorison häiriköinti ei ollut enää hallittavissa.

Avaaminen onnistui nyt erittäin hyvin. Lapsiperheet viih-

tyivät, eikä hankaluuksia syntynyt. Päiväsaikaan sääkin suosi huvipuistosta nauttivia.

Itse vapunpäivänä sää oli selkeää, mutta melko koleaa.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

"Aivot määrää
nauramaan
hyvälle vitsille"

"Aivoihin tulee sellainen reaktio, että nyt on pakko nauraa. Aivot määrää nauramaan", Karkkilan Ahmoon ala-asteen neljäsluokkalainen Mikko Laitinen kuvaa hetkeä, kun kuulee hyvän vitsin.

Mikon luokka voitti Werner Söderströmin järjestämän peruskoululaisten vitsinkilvan.

Voiton eteen oli tehtävä myös töitä: jo viime vuonna luokalla lasketeltiin vitsejä joka viikko ainakin tunnin verran.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Sirpa Pietikäinen:
Ydinjätevienti
Venäjälle
lopetettava

Suomen ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen (kok) vaatii, että ydinjätteen vienti Venäjälle lopetetaan. Ministeri muistuttaa hallituksen viime syksynä energiapolitiittisen selonteon yhteydessä tekemästä periaatepäätöksestä, jonka mukaan Suomen tulee kantaa vastuu maassa tuotetuista ydinjätteistä.

"Hallituksen on syytä pikaisesti muuttaa ydinturvallisuuslakia vastaamaan syksyllä hyväksyttyä periaatetta. Valtionyhtiö Imatran Voima Oy:ltä on edellytettävä myös vastuullisuutta, jotta se jo nyt lopettaa ydinjätekuljetukset Venäjälle," Pietikäinen vaatii äskettäisessä kannanotosaan.

Suomalaisten
viinankulutus
laskenut

Alkoholijuomien kulutus laski Suomessa viime vuonna lähes 6 prosenttia edellisvuodesta. Keski- ja loppuviikkona, toukok. 11 - Wed. May 11, 1994

Erityisesti väheni vahvojen juomien kulutus ja kansalliset suosivat atempaa enemmän keskoliutta ja mietoja viinejä. Myös alkoholin vienti lähialueille lisääntyi.

Kaikkien mietojen juomien osuus kokonaiskulutuksesta nousi yli 72 prosenttiin. Alkon mukaan lama on muuttanut kulutustottumuksia.

Emoyhtiö Alkon myyntituotot olivat viime vuonna 9,8 miljardia markkaa ja liikevaihto 4,3 miljardia markkaa. Voittoa tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen jäi vajaat 1,2 miljardia markkaa.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ahtisaari pitää talouden merkkejä rohkaisevina

Merkit Suomen talouden parantumisesta ovat rohkaisevia, toteoi presidentti **Martti Ahtisaari** Helsingissä viime viikolla. Hänen mukaansa päähaasteena on työllisyyden huomattava lisääminen. Tasavallan presidentti puhui perinteisillä diplomaattipäiväisillä Linnassa.

Presidentti Martti Ahtisaaren mukaan suomalaiset näkevät jäsenyyden Euroopan unionissa mahdollisuutena olla omalta osalta luomassa turvallisempaa ja vauraampaa Eurooppaa.

Tulevia tehtäviään presidenttinä Ahtisaari pitää haas-

teellisina. Ensimmäisen Ruot-siin suuntautuneen valtiovierailun jälkeen ovat touku-kuussa vuorossa valtiovierailut Venäjälle ja Viroon. Hän aikoo noudattaa myös saamaansa kutsua olla läsnä Etelä-Afrikan uuden presidentin virkaanastujaisissa 10. toukokuuta.

Presidentti Ahtisaaren ja rouva **Eeva Ahtisaaren** tarjoamilla päivällisillä oli yli 170 kutsuvierasta, joista diplomaatteja noin 120. Läsnä oli myös Suomen poliittisen johdon edustajia, korkeinta virkamieskuntaa ja ulkoministeriön virkamiehiä.

Kiinan Li Ruihuan vieraili Suomessa

Kiinan keskeisiin poliittisiin johtajiin kuuluva puheenjohtaja **Li Ruihuan** saapui viralliselle vierailulle Suomeen viime viikon maanantaina. Isäntä oli ulkoministeri **Heikki Haavisto** (kesk). Suomi oli puheenjohtaja Lin pohjoismaisen matkan ensimmäinen kohde.

Li Ruihuan tapasi tiistai-ai-ana presidentti **Martti Ahtisaaren** ja iltapäivällä pääministeri **Esko Ahon** (kesk). Viralliset keskustelut ulkoministeri Haaviston kansa olivat ohjelmassa tiistaina iltapäivällä. Li Ruihuan kävi keskusteluita niin ikään puhe-

mis **Riitta Uosukaisen** kanssa.

Kiinan kansan poliittisen neuvoo-antavan kokouksen puheenjohtaja tapasi tiistaina myös Suomen koko valtiojohtajan. Keskusteluissa käsiteltiin Kiinan uudistuspolitiikkaa, ihmisoikeusongelmia, Suomen ja Kiinan taloussuhteita sekä kansainvälisiä kysymyksiä.

Presidentti Ahtisaaren ja puheenjohtaja Lin tapaamisessa otettiin esille Kiinan vuoden 1989 tapahtumat ja myös ulkoministeri Haavisto selvitti Suomen käsitteistä ihmisoikeuksista.

Enemmistö yli 55-vuotiaista suomalaisista asuu hyvin ja väljästi

Enemmistö yli 55-vuotiaista suomalaisista asuu tilastokeskuksen selvityksen mukaan varsin hyvin ja väljästi. Erittäin huonosti varustetuissa asunnoissa asui kuitenkin vielä noin 12 prosenttia eläkeläisistä ja noin 10 prosenttia asui ahtaasti perheensä kanssa tai pienessä yksiossissa.

Varsinaista eläkeikää lähestyvillä 55-64-vuotiailla oli vuonna 1990 asuintilaa 40 neliötä henkeä kohden. Se on lähes kymmenen neliötä enemmän kuin väestöllä keskimäärin. Eläkeikäisistä 60 prosenttia asui väljästi, hyvin ja kohtuullisin kustannuksin.

Asuntovelkaa oli vielä joka viidennellä 55-64-vuotiaiden taloudella. Velallista taloutta kohti velkaa oli 83,000 markkaa.

Asumiseen suunnatusta yhteiskunnan tuesta 55 vuotta täyttäneet saivat yli kymmenen prosenttia. Eläkeläisten tuki oli pääasiassa asumistukea ja 55-64-vuotiaat saivat puolet tuestaan korkovähennyksinä.

Ikääntyvien tulojen rakenne on muuttunut kolmen kulu-keen vuosikymmenen aikana siten, että erilaiset eläkkeet korvaavat yhä enemmän an-

sio- ja omaisuustuloja. Muutos on ollut erityisen suuri 55-64-vuotiailla.

Tilastokeskus on yhdessä maan sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa laatinut raportin 55-vuotta täyttäneen väestön elinoloista.

Finnair tuomittiin korvauksin lentoemännille

Finnair on tuomittu maksamaan äitiysloman ja hoitovapaan aikana irtisanotuille lentoemännille korvauksina yli 240,000 markkaa. Lento-yhtiö oli jättänyt maksamatta 11 lentoemännän ja yhden markkinoitipuolen toimihenkilön irtisanomisaajan palkat.

Talousvaikeuksiin joutunut Finnair asetti tavoitteekseen keväällä 1993 supistaa henkilökuntaansa tuhannella henkilöllä. Kulu-keen maaliskuun loppuun mennessä oli 774 henkilön työsuhde päättyneet ohjelman mukaisesti.

Nopeuslaskija Tarja Muuri (vas.), pääsihteeri Pauli Kivipensas ja puheenjohtaja Heljä Misukka kertoivat Eurooppa-näkemyksistään äskettäin Helsingissä.

Koivu ja tähti opastavat Eurooppaan

Kyllä Euroopalle - Ja till Europa ry on avannut kampanjatoimiston Helsingissä. Toimisto jakaa suomalaisille tietoa ja järjestää erilaisia EU-aiheisia tilaisuuksia viikottain.

Sitoutumaton järjestö kampanjoi EU-jäsenyyden puolesta aina kansanäänestykseen saakka. Koivua ja tähtiä tun-

nuksenaan pitävä kansallisyjärjestö pyrkii vaikuttamaan ruohonjuuritasolla eli siellä missä ihmiset liikkuvat. Vajaan vuoden toimineen järjestön resurssit ovat vielä pienet ja siihen kuuluu hieman alle 200 jäsentä ympäri maata.

"Tavoitteena ei ole suuret jäsenmäärät vaan mahdol-

lisimman laaja levittäytymisen Suomeen," kertoo järjestön pääsihteeri **Pauli Kivipensas**.

Uuden toimiston osuus järjestön toiminnassa on suuri, sinne voi vapaasti mennä keskustelemaan EU:sta. Keskustelutilaisuuksia ja toritahtumia järjestetään paikallisesti myös ympäri maata.

Kansalaisjärjestö toivoo EU-kansanäänestystä mahdollisimman nopeasti, kun ihmiset vielä ovat valppaita ja inostuneita asiasta. Yhdistyksen jäsenet uskovat EU:n parantavan Suomen taloutta ja työllisyyttä.

"EU-kansanäänestys antaa kerrankin suomalaisille mahdollisuuden valita kuulumeko Länsi-Eurooppaan vaihtaa", toteaa Kyllä Euroopalle ry:n puheenjohtaja Heljä Misukka.

Liki 400,000 haki euroharjoitteluun

Neljän tuhatta suomalaisnuorta on hakenut eurovir- kamesharjoitteluun. Heistä satakunta saa harjoittelupaikan valtionhallinnossa pe- rehtyäkseen Euroopan integraatioasioihin käytännön työskentelyn avulla. Harjoittelupaikkoja on eri minist- riöissä sekä valtioneuvoston kansliassa.

Harjoittelu on osa valtiovai- rainministeriön koordinoi- maa integraatiovalmennusta, ja siihen hakeuduttiin kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen Cimon kautta. Harjoitteluun valitut saavat kirjallisen ilmoituksen valin- nastaan juhannukseen mennessä.

Harjoittelujakso alkaa elo-

syyskuussa ja kestää 6 - 12 kuukautta. Harjoittelijat perehdytetään valtionhallinnon toimintaan ja päätöksenteko- prosesseihin sekä integraatioasioiden valmisteluun.

Hallinto- ja harjoitteluun pääsy ei kuitenkaan automaattisesti takaa eurovirkamiehen palk- kaa Brysselissä tai Helsingissä.

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Consulate General of Finland

(Suomenpääkonsulinvirasto)
866 United Nations Plaza
Suite 250
New York, NY 10017
Puh.: (212) 750-4400
Telefax: (212) 750-4418

Konsulipalvelut
passit ja viisumit
Lehdistö- ja kulttuuripalvelut

Finland Trade Center
(Suomen vientikeskus)
Puh.: (212) 750-4411
Telefax: (212) 750-4417
sama osoite
Suite 249

The Finnish American
Chamber of Commerce
(Kauppakamari)
Puh.: (212) 821-0225
Telefax: (212) 750-4417
sama osoite
Suite 249

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY

ON FLIGHTS TO

FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Turku on museoiden kaupunki. Viime vuonna alan laitokset keräsivät yli 300,000 kävijää. Lama-ajanakin pystyttiin lipunmyyntiä lisäämään 25 prosenttia.

Museobuumiin uskotaan jatkuvan, sillä markkinointiakin ollaan edelleen tehostamassa.

- Rooli matkailun vetonaulana kieltämättä helpottaa museoiden asemaa julkisen sektorin ylettömmän tappolinjan aikana, sanoo museotoimenjohtaja Osmo Rinta-Tassi.

Museotoiminnan menot ovat Turussa kuluvaan vuonna 24 miljoonaa markkaa. Budjetin loppusummaa paisuttavat nykytyylin "akuankkaraat" eli sisäiset vuokrat.

Parikymmentä prosenttia menoista katetaan pääsylipputuloilla ja erilaisten tuotteiden myynnillä, lopusta vastaavat suurin piirtein yhtä suurilla osuuksilla kaupunki ja valtio.

Osmo Rinta-Tassin mukaan tuotemyynnillä ei tuloja voi enää merkittävästi kasvattaa.

- Pää alkaa olla vetävän kädessä. Täytyy varoa, ettei museoista tehdä sekatavarakauppoja, Rinta-Tassi tähdentää.

Kokoelmien kartuttamisessa ongelmia

Kovin paljon sektorille ohjatut panostukset eivät saisi jatkossa pudota, jos museoiden toimintakyky aiotaan säilyttää.

- Joskus on vaikea saada päättäjää ymmärtämään, että tuo toimintakyky riippuu siitä, millaiset kokoelmat museolla on ja miten niitä hoidetaan.

- Museota arvostellaan julkisuudessa näyttelytoiminnan mukaan. Jos näyttelyt epäonnistuvat, on toiminta vaarassa.

Rinta-Tassin mielestä Turussa asiat ovat siinä mielessä hyvin, että museolla on valtakunnan parhaimmiston kuuluva kulttuurihistoriallinen kokoelma. Viime vuosina määrätietoista tallennustyötä ei tosin ole pystytty tekemään, sillä käytettävissä olevat varat ovat suurin piirtein kokonaan kuluneet kokoelmien hoitoon.

- Esiinlahjoituksia tulee yhä, mutta vähemmän suurempi osa joudutaan ostamaan. Jos jotakin erityisen arvokasta on menossa, rahat on jollain tavoin saatu järjestymään. Tässä mielessä museoiden yhteistyö pelaa. Jos yhden museon on mahdotonta hankintaa toteuttaa, kulkee tieto toisille, joilla vielä saattaa olla varoja jäljellä.

Selvää on sekin, että Turun kokoisella kaupungilla on hyvän sijainnina museoesineissä kiinni mahtava summa rahaa. Osmo Rinta-Tassi ei kuitenkaan suostu esittämään markkamääräisiä arvioita.

- Monen asian kohdalla on niin, että pitää käyttää ilmaisia korvaamattoman arvokas, niin tylsä kuin se onkin. Olemme tässä asiassa yleensäkin hyvin varovaisia: emme

Kävijämäärä kasvoi 25 prosenttia

Turussa museobuumi

Turun linna on Suomen ykkösmuseoita. Sen arvo kaupungin matkailulle on huomattava.

esimerkiksi suostu tekemään yksityiselle hinta-arvioita lainkaan.

Tietoja ja elämyksiä

Entä sitten näyttelytoiminnan paineet. Kärsikö tieteilisyys siitä, että kävijämäärät pyritään maksimoimaan? Tuleeko näyttelyistä liian "kevyitä"?

Turun museotoimi on myös merkittävä julkaisujen tuottaja. Museotoimenjohtaja Osmo Rinta-Tassi kertoo, että kustannustoimintaan käytetään vuodessa noin 400,000 markkaa.

Osmo Rinta-Tassin mukaan tällaista vaaraa ei ole.

- Näyttely, jossa on vain faktaa, on äärettömän tylsä. Museon tulee tarjota myös elämyksiä, mutta ei pelkästään niitä. Viesti pitää myös olla mukana.

Työnjakoa kehitettävä

Museotoimenjohtaja Osmo Rinta-Tassi odottaa, että museotoiminnalle saadaan valtakunnallisesti nykyistä selkeämpi työjako.

- Koko museolaitosta vaivaa sama tauti. Kaikki yrittävät touhuta kaikilla sektoreilla, sanoo Rinta-Tassi, jonka mukaan museoviraston johdolla olisi mahdollista suunnitella ja sopia alueet, joille kukin museoyksikkö keskittäisi resurssinsa.

Toinen museotoiminnan ongelmista liittyy siihen, että maasta löytyy valtava määrä pieniä museoita, jotka eivät kaikki pysty huolehtimaan tehtävistään.

- Katto vuotaa, päivä paisaa seinäkirjoitusten välistä. Sisällä on sekaisin puu- ja metalliesineitä sekä tekstiilejä. Arvokas 1600-luvulta peräisin oleva kirjallisuus homehtuu hyllyssä. Ja samassa tilassa järjestetään vielä juhliakin, hahmottelee Osmo Rinta-Tassi tilannetta, joka lienee alan ammattilaiselle kauhistus. Luettelo on kariutunut, mutta ei niin kaukana todellisuudesta kuin voisi luulla.

- Yksi ratkaisu näille ongelmille voisi olla se, että perustettaisiin jokaiseen maakuntaan keskusvarasto, jossa sitten koottaisiin näyttelyjä eri paikkakunnille näiden omaa esineistöä, Osmo Rinta-Tassi ideoi.

Suomen ensimmäinen merkittävä naisarkkitehti Wivi Lönn

Wivi Lönn, 1872-1966.

Kaikki vähänkin arkkitehtuurista ja erityisesti jurgendista kiinnostuneet lukijat ovat varmasti halukkaita tutustumaan Suomen ensimmäiseen merkittävään naisarkkitehtiin.

Wivi Lönn (1872-1966) opiskeli ensin vuoden Tampereen teollisuuskoulun rakennusosastolla muurareiden ja puuseppien kanssa. Hän valmistui arkkitehdiksi 1896 ylimääräisenä oppilaana, sillä naiset eivät vielä voineet päästä vakinaisiksi opiskelijoiksi. Opiskelumahdollisuudetkin olivat työstettyjä.

Sata vuotta sitten oli sen sijaan mahdollista, että vastavalmistuneelta naisarkkitehdiltä tilattiin oitis piirustukset uutta koulua varten. Wivi Lönn sai myös heti stipendin kolmen kuukauden ulkomaanmatkaa varten.

Hänen ensimmäinen ja rakkain työnsä oli Tampereen tyttökoulu, Tipala, nykyään Pyynikin yläaste. Elämänsä aikana hän suunnitteli kymmeniä koulurakennuksia, niistä neljä Tampereelle.

Wivi Lönnin ura pääsi jatkamaan vauhdikkaasti, sillä hän voitti monet suunnittelukilpailut: Aleksanterin kansakoulu, paloasema, WPK:n talo ja Kauppaoppilaitos, kaikki

Tampereella. Muut rakennukset toteutettiin Wivin suunnitelmien mukaan, mutta WPK:n talo annettiin toiselle tehtäväksi. Se harmitti Wivi Lönniä vielä vanhoilla päivil-

lä.

Kyllä harmitti tamperelaisia miesarkkitehtejäkin. Kun kilpailujen voittajanimerkin takaa palajastui nainen, he valittivat lautakunnille ja kirjoittelivat happamia sanomalehtiin.

Helsingin ylioppilastalo ja Tallinnan Estonia-teatteri ovat Wivi Lönnin ja Armas Lindgrenin yhteistyötä. Wivi Lönnin suunnittelema rakennus löytyy myös Jyväskylästä, missä hän asui vuosia.

Työmaalla Wivi Lönn oli arvostettu ja jopa pelätty. Työmiehet virnuillivat nähdesään Wivin kiipelevän telineillä pitkissä hameissaan. Naurut loppuivat lyhyeen, kun arkkitehti tuli ja antoi tiukan täsmälliset ohjeensa.

Ihmisenä Wivi Lönn oli hiljaisen arvokas, etäinen sivustakatsoja, joka ei juuri puhelta pitänyt. Hän ei mennyt koskaan naimisiin. Äiti ja sukulaiset olivat hänen perheensä. Wivi oli kiittollinen äidilleen rohkaisusta ja taustatuesta, ja kiittollisuutensa hän osoitti hoitamalla äitiään hänen kuolemaansa asti. Tietysti riittävän kotiapulaismäärän turvin.

Elämänsä viimeiset vuosikymmenet arkkitehti asui Helsingissä NKKY:n talossa, joka on hänen suunnittelemansa.